

Beina kas trečiadienį Brooklyn, N. Y. Prenumerata metams, Suvienytose Valstijose ir Kanadoje \$200. Europoje ir kitur \$2.50. Prenumerata mokama iš višaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Mėto. Apgarsinimų prekių klauskite laišku. J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS. 120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“ Published every Wednesday Brooklyn, New York. Yearly subscription rates: In the United States and Canada \$2.00 To Foreign Countries \$2.50 Advertising rates on application. Address all communications to publishers: J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS 120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 9.

Brooklyn, N. Y., 26 d. Vasario (February) 1908. m.

Metai XXIII.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Suiruciu išvakariuos.

„Yra ant svieto viena labai baisi šmėkla, — tai be darbo žmonės, — teip rėdė devynio liktame an žių garsum Anglijos istor kas Karleil. Buvo tai kartus aimanavimas būžu jus, po draug gina geros širdies žmogaus. Karleilio laikuose ta šmėkla dar nebuvo tokia baisi, kaip dabai. Vienok ji jau gązdino žmonių varė šurpulus per aukštą stovinčių nugaras. Ką pasakytų Karleil šiandien? Jau penktas mėnuo baigiasi, kaip bedarbės vaidyla Amerikoje pasirodė, nuo spalnio iki šių metų vasario, vis didesnis ir platesnis sąaitlis pabriku uždaro savo duris, tarsi barikaduojasi nuo kokio baisaus pūšo, arba sklendžia si nuo ateinančios lpančių ligų epidemijos. Nėra pinigų! Kiek darbininkų neteko darbo, sunku ir pasakyt. Didesniuose miestuose, viršutiniuose pabrikuose, nuo New Yorko iki Kalifornijos tik ketvirta dalis žmonių bedirba. Pusė ar gal du trečdaliai dar žmonių tedirba tiktai Pensylvanijos, Illojous ir Vak. Virginijos valstijų angle-kasylose. Bet ir kasyklės dirbs tolei, pakol šalčiai pasibaigs. Nustojus žmonems angliais šildyties, pabrikuams stoviant, geležinkaliams neveikiant, pasidarys ir angliai neberekalingi. Ir ot nauji tukstančiai prisidės bedarbių prie dabar esančių išmestų minių. O pabrikuai tolydzio užsidarinėja! Naujovinio kapitalizmo šeimyniavimas išklibino visą Amerikos tautiškąjį gyvenimą. Kas ir kada jį pataisys? Nė vienas dar iš žinomų Amerikos istorijoj krizių nebuvo toks įdomus, kaip šitas. Anuose krizinuose, ypatingai metuose 1893, viešpataujant prezidentui Kliveland, nors teip jau traukėsi beveik čielus metus bedarbės, bet gyvenimo sąlygos buvo vi ai kitokios. Namų rendos buvo pigesnės: kur šiandien moka už stubukę 15 dolerių, tuomet mokėjo 8. Jeigu ir to kas neturėjo, tai namų savininkas neturėjo tiesos gyventojų išvart. Dabar tapo išleisti labai geri del savivinkų įtatymai, ant kurių pasiremdami, jie tukstančius žmonių jau dabar kransto laukan neišsimokant rendos! Gyvenimo produktai dvigubai pakilo. „Klivelando laikuose“ mėsa buvo po 8 c. svaras. Dabar po 16 c. ir daugiaus. Miltai ant pusės pabrango. Ku-

ras, drapanos, autuvai, geležinkelio važinėjimai, laivakortės — viskas pabrango teipgi. vieni ant pusės kiti ant trečdalia. Ir kas įdomiausia, kad ir dabar dar kasdien eina viska-brangyn!

O algos nepakilo.
Ką nepakilo! Keli gi šau dien beidž angia ir toms algom?..

Ir ot kaip sako Karleil, prabudo baisi šmėkla. Nesukai tomi buriai netekusių darbo žmonių pradėjo grumot miestuose. Sesidiro didelės minios bedarbių ir eina pas miestovaldžias darbo prašytų. Kadangi Amerikoje visi, net ir visuomeniški darbai, yra n valdžios, tai gi ir ne miesto kankose, bet visokių privatių kontraktierų, tai suprantama, kad ir valdininkai bedarbių neganėdint negali — darbo neduoda nes jojo neturi. Bet tuomi dalykas da neužsibaigia. Alkanos minios vis tiek reikalauja maisto ir joms visai negalvoj, kas valdo darbus. Pradeda griautis į pabrikuos.

Skaitome šią savaitę laikraščiuose jau dangelis tokių griovimų — ir riaušų. Philadelphijoj viena firma pajieskojo vaikuko. Susirinko jų keli šimtai ir išlauzė ofisą. Ten pat vasario 20 d. keleto tukstančių bedarbių — daugiausiai italu, žydų ir negrupadarė milžinišką demonstraciją; beinant minioms su raudona vėliava, prie miesto valdybos namo (City Hall), ant jų užpuolė policija; minios gynėsi. Daug sužeidė nekaltų ir daug areštavo. Policijos užpuolimas ir žmonių apdaužymas riaušių nesustabdė, pakol pacios minios, per dieną išsiubavę, paliovė. Areštuota anarkistė Volterina de Cleyre ir kitų darbo vadovų apie 18, kuriems Philadelphijos valdžios iškelia didelį maisto procesą (bylą). Tas nenugązdino bedarbių — ant kovo 8 d. vėl rengia kitas demonstracijas.

Chicagoje, Bostone, Kalifornijoje bedarbių demonstracijos jau atsizymėjo griežtu darbininkų pasiryžimu — kovot su policija. Daugelis jau ir ginklus pasirodo. New Yorke kovo 7 d. rengiama demonstracijos: 180.000 bedarbių susiorganizavo į vieną armiją.

Bai-ta šmėkla! Valdžia neramuoja. Ruzveltas vėl rengia naują kongresui pranešimą. Nurodys darbo, geriaus sakant bedarbių ligai vaistas. Iš kitos pusės kongresas skubina svarstos arimijos ir laivų

no biudžetus. Abu daug padidino. Armijos ima naujus koreivius. Laikraščiuose gązdina visuomenę, kad Amerikos milicija turinti 100.000 kareivių Krag Jorgenseno sistemos šautuvais apginkluotų. Spaudoje eina baisiai intensyviška (ištempta) kova — vieni stoja už žmėnes ir pekia surėdymą, kiti — pasleido juodašimties keliais — šmežia, insinuoja, apmeluoja, darbininkų, o ypač bedarbių padėjimą.

Ateina betvarkė, suirutės. Sunku bus jos pergyvent. Bet jos daug ko žmones pamokys. Darbininkams nusimint vis tiek nereikia. Suirutės sunkuma nebus sunkenė už šią dieną. Suirutės bus išgastingos tiktai kapitalistams, nes jie ligu nustos. Darbininkai neturi ko nustot.

Vargomatis.

Kaip asz patekau in Valparaiso mokykla.

(Lietuvio studento paminėjimai)

Jau treji metai sukako kaip aš pribuvau iš Lietuvos į Ameriką. Ir kada atvažiuavau man nė sapne nesivaidino kad ateis kada nors pastoti mokslai nėn pasimokyt. Vienok tas laimingas faktas mano gyvenime įvyko. Štai kokiu būdu ir kokia proga tai atsitiko.

Atvažiuavęs Amerikon iš rudens, darbą negalėjau gaut, nes artinantis žiemai paprastai kiekvienas darbininkas turi risti kietai prisikabinęs prie darbo, tai yra prie duonos karnio. Ir iš tos tai prazasties darbo negalėjau gaut net per 3 mėnesius. Buvau išvažiavęs; kitur irgi negavau. Pargrįžau atgal į senąją vietą. (Ča turiu priminti, jog nedidamas tokį laiką, gerokai užsivariau ir skolos.) Bet tas niekas. Prabėgo apie 3 mėnesius kaip vėjas. Jau pradėjo rodytis ir pavasario dienos. Darbininkai pasiturintys o ypač dirbą per ištisą dieną daugelis apleidžia birbtuves: viens pasiliuosuodamas ant kelių savaičių atsilisio, kits — ant mėnesių, kits ir visiškai Darbininkams prasiretinus, ir mašinų radosi teščių; tuomet ir aš nuėjau dirbtuvėn kur darbdaviai, pasizūrė kad dar turiu gerų, spekų; sumastė, kad ilgai ir gerokai dar galės pačiaupymano syvų tuojaus suteikė man mašinas. —tik dirbk! Gavau mašinas, —dirbu. Viskas rodos gerai. Darbą turų, darbas nesunkus

ir pusėtinai svarus (audžiau) ir uždribu neblogiausiai. Dirbu mašinos beldžiasi, kaip pašėlę, Nezinodamas ir nesu-prasdamas, kad eikvoju savo spēkas, jaučiau save laimingą!.. Bet, pareidamas iš dirbtuves namon, atrasdavau kokius tai popiergalius, gulinčius tai ant stalo, tai ant krešės, tai kitur. Pajmdavau į rankas, praskleidžiu paziūrėti į vidų: raidės nors ir butų mažum suprantamos, bet ir tai nevisos. Tankiai užtikdava: ž džiuose š, č, j, q, ir kitas. Tos man buvo svet mės. O žodžių prasmę beveik visai mažai supratau. Vienok polengva laipniškai beslebžauomas, tai pas kitą pasiklausęs, tai pats dasiprotėdamas, pradėjau pabtskj skaityt, o skaitydamas ir suprasti žodžių prasmę. Tie popiergaliai, tai buvo lietuviški laikraščiai: „Lietuva“, „Vienybė“, „Keleivis“ ir kiti. Kurie man visiškai nebuvo lig to laiko žinomi. Ir teip aš juos pamėgau skaityt, kaip medų valgyt. Beskaitant, pradėjo mintis reikštis galvoje, viskas pradėjo kiteip rodytis negu ligšiol buvo mano nuovokoje. Vis skaitau la rodos pradėjau jautsi, jog nuo mano akių pradėjo slingt šalin kokios plėvės, kurios buvo aptraukę mano akis. Galų gale ir visiškai praregėjau. Pamačiau dvasiškų spindulių šviesybę. Smėklos buvusios galvoje, kurios nuo užgimimo tapo kaltos į mano galvą, visos į padangės išskraidė. Dirbu. Siandienės draugijos surėdymas kurį buk tai teip Dievas sutvėręs, kaip mane mokino tėviai dar mažą, pasirodė kaip ant delno pilnas vagysčių, plėšimų, apgavysčių, skriaudų, kalėjimų, torturų pilnas kankinamų ir kankintojų, ir t. p. Užgimė n man krutinėje visą naują jausmas —kerštas ant tamsybės ir jos palaikytojų!.. Gatavas buvau kovt, kiekvieną valandą gatavas buvau dingt kovoje. Dingt...bet mislinu; kokią naudą aš atnečia dingęs tiems, kurie da ir to nemato, ką aš praregėjau?.. Ne, manau sau, reikia kitokiu būdu stengtis kovot su gą joms žmog-zvėrų. Bet kaip kovot? Nežtenka man ant tiek mokslo idant įgalėčiau šikint tamsioms minioms apie šiandieninį negėrą surėdymą, Mi-liau, e čia pasimokyt, kad paskui galėčiau geriau ir patsuprast ir kitiems išrodinėti tą viską. Bet nėra kuom eiti į mokslo — nėra pinigų!..

Vieną kartą beskaitydamas „Lietuvą“, radau straipsnį, gerai neatmenu, rodos „Lietuvišką jaunuomenę“. Pradedu skaityt tą straipsnį — perskaičiau jį teip man ir dingterėjo į galvą — mokykla, mokslas prienamas teip pigiai, dagi ir nemokančiam angliškos kalbos — galimas. Tas tai straipnis buvo parašytas pirmutinio lietuvio mokinio įstojusio į Valparaiso mokyklą, p. A Ramanauko. Ten buvo aiškiai aprašyta visos informacijos apie minėtą mokyklą pasirodė kad ta mokykla yra prienami ir beturčiams. Pašidekavojant m neto mokinio trisusį šiandien Valparaiso mokykloje rand si jau apie 70 lietvių mokinių. Mat, ką —padaro kitąsyk rupestingo žmogaus straipsnelis! Nuo to minėto straipsnio kaip perskaičiau, pradėjau ir aš centus kaip galėdamas taupyti, t. y. ant apsišvietimo. Ir teip betau pin ut pradėgo 2 metai, ko laik sutap nau kelis šimtus dol. Nuo gavimo darbo, be jokio pertraukimo dirbau iki išvažiavimo mokyklon. Reikia primint kad ant sveikato pasi-jutau silpnėjau, nes dirbtuvė iškošė jauną spēką!.. Bet buvo viltis... kad mokyklon išvažiuosiu! Ir štai, atėjo Amerikos pramonės nupuolimas, bausis krizis, susėjo dirbtuvė, kurioj ir aš dirbau per 3 metus be pasilisio. Pasilinosavau nenoroms nuo darbo. Dabar mislinu sau gera proga važiuot nes, darbo neturim, o gyvent ar šiaip, ar teip, vis lėšos vis reiks, jei ne krizis, būčia dar dirbęs kokius tris mėnesius pagal mano aprakavimą. Bet, krizis privertė anksčiau išvažiut, negu mano buvo mislyta. Važiuosiu... ne vien dėl savės, bet ir dėl tų, ką kenčia syktu su manimi...
Z. Jauk.
(Užbaigta bus).

NE PROTESTAS NE POLEMIKA

Ir vėl pas mus protestas ant protestų, polemikos ant polemikų, ginčai, ir net viens kito šmeižimai, pravardžiavimai, ir t. t.

Kas įdomiausia, jog visi tą varo vardan šventos teisybės, vardan mūsų tėvynės, vandan darbininkų klėses, vandan Am. Liet. Suav., I.S.S. taisytes, laivamanybės ir t. t. Ištikrųjų vienok tikslai susiveda daugiausiai ant yp atškos garbės, nandos, arba ot tik tuščio nukariavimo įsivaizdintų priešų ir

tą viską mės veidmainingai deng ame augstoms idėjoms —lygiai kaip kunigai krovimą turto dengia Kristaus mokslu; teip ir mės savo yp atšką kovą dengiame tėvyne, socializmu, tautiškomis organizacijoms ir kitais garbingais idealais.

Jeigu mės piktin mės kitų veidmainiškumais, — kaip antai: caro valdžios, kapitalizmo kunigėlių, tai kam mės patįs, apsisukę teip pat juos mėgdžiojam, sekam, —lyg tas žydas — patįs mušam ir patįs rėkiam. Mės niekingiau elgiamės negu despotizmas, kapitalizmas ar kunigija; nes jie jeigu ką dergia, tai tą daro su tikslu savo luomą apgint; o mės, to paties luomo žmonės, vienas k tą šmeiždami, niekinam patįs save, kovojam prieš save, prieš savo tautą, socializmą, susivienijimą ir t. t.

Argi jau mės neturim ant tiek supratim, jau negalim pažint patįs save, jog mės esam visi lietuviai ir darbininkai, vienos tautos vaikai? Ar neguoa, jeigu mės turim jau vi na atskalą, rymionus? Da norim priskaldyt ir daugiaus, kas zinoma, ne tėvynei, ne mums patiems ne šeis ant auolos. Nors mės ir džiaugiamės, kad atsikratėm kunigus, bet dabar, kada vėl tarp savės pišamės, argi nematom kad trečias naudojasi ir džiaugiasi, šaukia savo „kongresus“ budavoja vienuolynus (kleštorius) ir mūsų visą pirmesį džiaugsmą paverčia į savo naudą?

Taigi aš sakyčia: gana tų partuviškumų; gana viens kitą šmeižt; daugiaus liogikos, mažiau yp tškumų. Yp aš atkreipiu atidžą mūsų dabartinių, politikierių, kurie laike, nukimų Am. L. S. viršininkų, galėdami dorai ir gražiai politiktuot, perbėga visus rubėzius tyro proto. Juk galima vi ns kitą kritikuot, bet turim pažint, kas yra kritika, neperžengt rubėžių doros liogikos ir teisybės.

J. P. Raulinaitis
422 Deacon str,
Scranton, Pa.

Kunigas padare revoliucionieriu.

Klara Kojiniūtė, — tranke toliau Adianas — teipgi turės danguj vietą. Apie tai nė nel užsimoka ginčyt; šalip gerų darbų, nieko blogo nėra padarajusi, o ir už vyro žada netekėti. Tiesa ji dar janna, kaip

ir ne vieta jai butų danguj, kam visi rimti, subrendę žmonės. Tečiaus nieko nepadarysi, jeigu užsitarnauja... Vesti ją į pagundinimą — nėra reikalo nes tuomet ir pati svilsi pragare, ir ją kvailą įtrauksi... Dėkime ir jai rekomendaciją į dangų. Ramiu būdu, be revoliucijos. Na o trečias kandidatas į dangų, tai Adomas Morozas iš Slyščių sodžiaus. Ir bereikalo aš jį pastačiau trečiu, juk jis pirmas dievobaimingas žmogus mūsų parapijoj. Tokį ir be atestato į devynų tų į dangų išaukštįs... Ketvirtas... ketvirtas bus Juozas Kofelman. Sakysitė, kad jis į dangų neis dėlto, kad žydas? Apirinkite! Dabar jis priėmė katalikystę, o per tai įgi jo gryną krikščionišką dūšią Tokių tarnų, kaip Juozas Kofelman, Dievas tik ir laukia... Be jų vietos danguj ištuštėtų.

Ak, prakeiktas tėvas, kam jis mane apkrikštijo mažą! Sak, kuomet žmogus apkrikštijęs nuo tos valandos visos praeities nauj dėtis pranyksta, tik daugiau nereikia prisizengti. Ar negerai dabar Kofelmanui? Vaziuok sau stačias į dangų... Och, kad teip mane butų ligšol nepkrišiję! Dabar jau vėlu. Žinoma, kad ne tas Jurgis Slapkinas, aš tučau išsipazinęs kunigui, bet mes abu nauj tarėm užtylėt. Sakome: ponas Ragavičius kasdien poutanija su kunigais, dėlto gal išsirtit apie mūsų prasižengimus. Teip ir pasilik. Ir aš, ir jis, tas pats Jurgis Slapkinas, buvome jau ketelį kartų ant išpažinties, o ta nuodėmė vis užsiliko. Ir štai mudviem — pragaras! O ar tiek dar yra tų nuodėmų? Šian dien žingsnio nežingsi, kad ne prasikalstum prieš Augščiausiąjį. Tokia jau silpnybė išviešpatavo tarp žmonių.

Stepas Adinas žvilgterėjo pro langą ir išvydo savo pėdą, vaikščiojančią su vaikais pokiemą.

—Prakeikta busi ir tu, — kalbėjo jis, rydamas ją akimis. — Nepaėjusi kaip velniai nujos į pragarą ir girdysmalas... Negirdėjai klebono pamokslu ir nieko nežinai. Kačia daugiau eis į dangų? Ogi Švedai abu, juk tai ne tik vūrininkais danguj gali būti, kankintiniais pavadijme paties Kristaus apaštalais.

Kol Adinas galvojo apigerus švedų darbus, jam atsiminė jo paties sunus, tas doras gražus penkių metų vaikas kuriam teipgi nereikia pavydėt dangaus viešpatystės; ir dukte Marytė, rodos, dar niekuom neprisikalto. Kuomet jis pradėjo skaitliuoti ir kitų vaikus, galinčius but išganytais, tai net viename savo sodžiu jį pasirodė apie 20.

— Viešpatie! — riktelejo Adinas, išvėręs akis iš baimės — Viešpatie! — atkartojosi jis ir su šaromis ant akių traukė toliau išgastingu balsu. — Aš, mano pati, o teipgi ir mano kudičiai, tie nesalti neprotingi sutvėrimai, prazuvo me ant visados! Pragaro erdmės mums visiems priengtos. Tik š savo sodžiaus aš suskaičiau penkis, išskirus vaikus, o klebonas sakė, kad iš visos parapijos gal atsirast tik keturi

žmonės, kurie eis į dangų. Jis sakė, beveik ir žinąs tas ypatas. Teip, juk aš su klebonu nepasipažįstu, iš ko aišku, kad nepriguli prie tų keturių ypatų. Ligšiol aš nežinojau, kad esu prakeiktas, o dabar aš klebonelio pamokslui, nors sa ves neapgaudinėsiu. „Keturiuos ypatus išganytos... ir dabar girdžiu tuos kunigo žodžius. O aš tik pradėjau žvalgytis kaip tuoj šeši atsirado; o kiek dar vaikų, o kiek atrasčiau viso parapijoj, kuriuos su kaulais ir plaukais galima leisti į pat vidurį dangaus. Kam tik tas Dievas sutvėrė žmones, jei už menkiausias prasižengimus amžina ugnimi kankijs?!

Pati išgirdus balsingą kalbą, pasiskubino į vidų, manydama, jog svečių pribuvo. Išvydęs ją, Stepas prisirišė ir tare: — Žinai mieloji? mes prakeikti, mes visi eisime į pragarą. Teip, teip... į pragarą. Tik keturiuos ypatus mūsų parapijoj bus išganytos... bet tai ne mes. Tik keturiuos...!

Pati pažūrėjo į jo iškaitusį veidą ir tuoj persitkrino, kad jis kalba ištikrųjų. Jį nusigando, pradėjo klausinėti, a jis vis savo tvirtino, kad tik keturiuos ypatus eis į dangų. Manydama, kad vyras nenoraiškiam prote, ji parsikvietė porą kaimynų, kuriems Stepas Adinas pasiūlė teipgi pragarą ir nuoširdžiai klausinėjo, kur tos ypatus, katroms atviras dangus.

—Dabar aš prakeiktas, — kalbėjo jis. — Dabar galin daryt, ką noriu. Kad ir daugiau nuodėmių papildysiu atsakymas tas pats. Dabar aš kunigų nebijau. Tyrinėsiu, ar tikrai žmogus turi dūšią, pavilgsiu, ar ištikrųjų Dievas teip nemielaširdingas. Dabar aš viską dasizinosiu, jeigu tik atrasiu, kad kunigai meluoja, spiausiu tuomet aut jų ir eisiu savais kėšais. Ligšiol tik jie kalbėjo, o mes tylėti buvome priversti, dabar ir aš pagalvosiu, o dasizinosiu kiek dūšių iš mūsų parapijos eis į dangų. Teip, dabar aš laisvas... Panalpesiu ir aš...!

Ant rytojaus klebonas atvažiavo pas Adiną su visokiomis šventenybėmis varyt piktą dvasią laukan. Buvo čia ir policija.

O Stepas vis kalbėjo: — Mus vadina prakeiktais... Dasizinosiu dabar, kas prakeiktas ir kitiem pasakysiu. Viską, viską pats ištirsiu... Antonov.

KAIP SENIAI ŽMOGUS ANT ŽEMES.

(Socijo-etnografiški trupiniai.)

Žmogus ant žemės atsirado labai seniai, daug pirmiau, negu ikišiolai mūsų mokyklose į kudičių galvas įkala, buvuo atsiradimo žmogaus ant sviesto esą praėję tik apie šešis tūkstančius metų. Ką mūsų mokytojai stengiasi į jaunomenės mintis įkvėpti, tai jie patys tą sėmia iš Biblijos, arba teip vadinamo — „švento rašto“. Biblija, ištikro tiktai šešių, tai yra keturių tūkstančių metų atsitikimus pasa-

koja. Ir tai vien atsitikimus daugiausiai žydų tautos. Dabar jau pilnai yra atrasta, jog Biblija yra tiktai žydų tautos istorija, kaip ir va kad mes turime savo, tai yra lietuvių tautos istoriją, parašytą Kraševskio Vorbuto, Strykovo, Daukanto ir kitų mokytų istorikų. Pirmesnę dalį tos žydų istorijos užrašė gar sus istorikas ir politiškas agitatorius Maižis (pas mus vadinam dar Maižiešium), gimęs Egipte 1350 pirmiau Kristaus (nors ir tai abejojama, bet nebus kas kitas jo vardu parašęs). Ten yra surinktos žydų legendos apie jų istorišką praeigą kuri išvedama teip, jog nuo Maižio laikų imant 3 tūkstančius metų atgal, nebuvė nė žemės, nė žmonių. Tik vienu žygiu Dievas užsinorėjęs ir tą viską sutvėręs. Žmones sutvėręs tiktai du, butent — Adomą ir Jieva.

Vienok „šventojo rašto“ padavimai kas sykis netenka savo prasmės, kaip tik mokslo spinduliai giliau pradeda įsviest į istoriją ir etnografiją. O mokslui padeda ir pati Biblija, nes juo tolyn, tuo daugiau atrandama yra Biblijoje tokių vietų, kuriomis ji pati sau užginčija, ką pirmiau pasako. Tarp kitų, ji užginčija ir apie sutvėrimą Adomą ir Jievos. Mat, ji pirmiau pasako, kad t k du žmogū, tai yra porą Dievas sutvėręs. Ir daugiau ant žemės žmonių niekur nebuvę. Tie du žmonės turėję pirmiausius du vaikus: Abelį Kainą. Paaugete Adomo vaikai susimūšė. Ir Kainas Abelį myriop užmušė. Už tą žmogžudystę Kainas tapo prakeiktas ir pabėgo nuo tėvo į žemę Nod, „kur pažino sau padia, ją apvaisė ir sulaukė sunų“. Teip Biblija rašo. Dabar klausimaskilo, jeigu Dievas tik vieną porą žmonių sutvėrė, tai iš kur galėjo rasti žemėje Nod moteriškę, kurią Kainas pažino? Matomai, kad ten žmonės gyvenę jau daug pirmiau, negu Dievas Adomą sutvėrė ir kad tuomi patim jau pavirsta į pasaką ir pats žemės sutvėrimas. —

Nors mūsų pradinėse ir vidurinėse mokyklose, žemės ir žmonių paėgį mokytojai lengviai ir be sauzinės griauzimo išvadžioja senu būdu, tai yra iš Biblijos; nors ir mūsų istorijos rankvedėliai vis paremti maž-daug aut seniai įėjusių madon ir priimtų už teisingus, padavimų, vienok mokslas jau turi prasiskynęs savo kelią.

Jis privers visus pripažinti ir mokytes. Žmonijos progresas davė mums dielą eilę prakilnių vyrų ir moterų, kurie vią gyvenimą pašvėsdami ant tyri nėjimo senovės, surado tyros neuzginčijamas žmonijos takus. Jiškojo tų takų dar prieš Kristaus užgimimą tokie mokyti, kaip: Thales, Anaximander Anaximenes, Herakleitos, Parmenides, Empedokles. Anaxagoras, Xenophanes, Socrates, Leukippos Demokritas, Ploto, Aristotel, Sukretijos ir kiti. Daug jie surado, bet dar neviską. Naujesnės gadydynės mums davė kitus nenuo alsius vyrus, kaip: Bachofen, Baudeler, Bancroft, Byington,

Cameron, Coulanges, Cox, Curtis, Cushing, Freeman, Gibson, Gibbs, Grote, Hale, Hart, Jones, Latham, Lockwood, Lubbock, Maine, Miller, Osborn, Rau, Tylor, Rappoport Lange, Morgan, Kunov, Bebel ir kiti, kurie galima sakyti jau didelę dalį senovės atidengė prieš mūsų akis. Jų tyrinėjimų ir atradimų niekas neįstengia suniekiint.

Daugelis aukščiau minėtų mokslo vyrų, pasiremdami ant gyvų taktų, priėjo prie tokių išvedimų, kad mūsų žmonija yra sena mažiausiai apie šimtą tūkstančių metų (100.000.)

Visur jau plačiau yra pripažįstama, kad žmonės ant žemės atsirado sykiu ir ne tokiais kokie dabar yra, bet daug prastesniais, menkesniais ir šurkštesniais. Visai ne teip, kaip aprašo Biblija, apie aną kulturišką porą — Adomą su Jieva. Pasirodo, kad ir žydų tauta daug vėliau atsirado ant žemės, negu visi žmonės; žydai tai yra semitai buvo ilgainiu apsitaisę, iš laukinių, iš žiaurųjų pasidarę kulturiškais, prasilavinusiais žmonėmis.

Kaip viršų minėjau, mokslinčiai įstatė teoriją, kad žmonės ant žemės gyvenę jau mažiausiai nuo 100.000 metų. Visas ikišiolai žmoėjios pereinamas kelias dalinasi į tris laipsnius: 1. Žiaurųjų (laukinių) gadyne. 2. Barbarų gadyne. 3. Civilizacijos gadyne.

Sekandiose studijose bandysiu trumpai išdėstint, kas buvo per žmonės tose gadynėse. Šią gi pertraukiu ant pažymėjimo, kaip ilgai kiekviena tų trijų gadynių ant žemės gyveno. Anot Morgano, šiaip eina: Žiaurųjų gyvenimas tęsėsi kokias 60 tūkstančių metų, barbarų 35 tūkstančių metų, o žmonių jau pradėjusių įžengtį civilizaciją, — tai yra tokių, kaip Biblija žydus aprašo atsiradus — tokių žmonių gyvenimas jau traukiasi 3 tas tūkstantis metų.

J. O. Sirevylos.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji Redakcija „V. L.“ Iėjo į madą užduot redakcijoms klausimus. Išrišimai jų pasirodo labai naudingi. Aš šion užduodu sekandius klausimus: 1. Kas tai yra masonai? 2. Ar tą patį reiškia laisvamany ir valomany? 3. Kas tai yra „koncentracija“ ir „industrija“?

Su pagarba

P. J. S.

1. Masonai (mūrininkai) ir frank-masonai (laisvi-mūrininkai) yra tai 18-ame šimtame įgyjusi platų garą ir vardą brolija, — nors įžymus masonų rašėjas, Juozas Oliver

19-ame šimtmety dar rašė, kad ta brolija jau buvusi gana senose laikuose. Teip, jis tvirtina net, kad biblijinis Maižis buvęs vyriausiu dabar žinomus masonerijos mistru. Ar tas yra tiesa, sunku pasakyti. Vienok tas yra teisingu, kad panašios draugijos ar brolijos buvo jau prieš Kristų po vadais: Pythagoriečiai, Klensiai, Essejiečiai, Karmatitai ir Fedai. Kiti tvirtina ir Kristų bu-

vus masonu. Masonai — slapta draugija. Seniaus gal ji buvo net tam tikra darbininkų ar amatninkų susijelpiamoji sąjunga. Tveria sakas visa me sviete; šakos dalinasi į lozes, ir visur vienodiems įstatymams nusilenkis. Įstatymai ne konstitucijos pavidalatur, bet tam tikrų religišku ritualų. Šanaria sudeda paklausume apžadus ant Biblijos. Enciklopedija Britannica mums pasako net, kad benediktyvų kleštoriai buvo masonų rankose ir juos globėjo. Nežinrint į toki masonų anketyvesnį religišką pobūlj, dabar jie yra aštrūs religijų priešai, ypač prieš juos kariauja katalikybė. Katalikų kunigai, ypač mažo mokslo vyrukai, neužsiduodantys sau triuso ne į enciklopedijas pasizūrėti dabar atranda masonus ir so cijaistus esant lygiais. Suprontama, kad jie be mi-la širdystės klysta ir tik save nužemina, Masonai nors ir turėjo ekonomišką pagrindą (savo luomo buvį pagerint), vienok jie susipainiojo religiškame mistieizme — klajojimuose po stebuklų erdmes. Gera pradžia pas juos užsi-bigė farsu, šiandien jų tarpe visa aristokratija, ponai, karaliai, o ne darbininkai, ne amatninkai. Čonai jie stovi ant lygios su Kristaus religija, kuri iš pradžių turėjo ir gi ekonomišką pagrindą, žadėjo darbininkams gerovę, tuomtarpu religiją šiandien užvaldė ir pasisavino teipgi aristokratija, ponai ir karaliai. Ir čionai matome skirtumą tarp masonų ir socialistų. Nes, jeigu socialistais pasilikty ponai ir aristokratija, tai jie išnyktų. Tapę masonais — neišnyksta.

2. Laisvamany ir valnamany yra vienasir tas pats. Dr. Šliupas žodį „valnybė“ visuomet vartojo vieton „laisvė“. O kadangi tarp Amerikos lietuvių jis beveik pir mutinis pradėjo platint laisvamanybę, tai jis padarė prie to žodžio savišką priegudą, ir pavadinu — valnamanybe. Laisvamany yra tai liberalas, žmogus truputį užsiima politika, simpatizuoja konstitucijiam rėdui ir religiškai laisvei.

3. „Koncentracija“ yra tai suplaukimas, susikuopinimas ko nors į krūvą. Teip mes tankiai kalbame apie kapitalo koncentraciją. Amirekoje kapitalas koncentruojasi į rankas milijonierių, o pramonė — į trustus, kompanijas ir t. t. „Industrija“ arba industrijos yra tai įvairios išdėrytės: anglijų industrija, plieno industrija, auđeklų industrija

LAIŠKAS IŠ KITUR.

Ryga. Kiek apšvietimo dirgija „Žvaigždė“ atliko 1907 metais Rygoj kulturiško darbo galima matyti iš trumpo jos darbų nurodymo. Įkurta 5 mokyklos, kurias lanko apie 320 vaikų. Prie trijų mokyklų yra kursai suaugusiems, kuriuos lanko 50 žmonių suviršum. Kursus atvėrus, 1907 m. pradžioj prisirašė juos laukyti daug žmonių. Pavasarį į kursus kai-kur atsilyanky-

davo vos 2—3 žmonės, rade niop vel prisirašė ligi 80 žmonių, bet dabar tas skaičius eisina mažyu. Didžiausia tokio apšvietimo priežastis — tai laiko stoka. Išbuvęs žmogus išsita dieną pabrūke, nori nors vakare, atlikę namų darbus, bent kiek pasilesti. Kiti vel nesilanko į kursus todėl, kad nesupranta mokslo reikalingumo; dažnai girdi seną pasaką: „nė kunigu, nė daktaru nebūsiu; vis tiek, ar mokysiuos ar ne pasiliksiu kai ir buvęs darbininku“. Kitas vel sykį antrą atoina į kursus, pažiri, kad toks ir toks jo pažįtamais nesimokina ir toliaus nebesilanko. Kitas vel laukia kursuose pamatyti kokį „tiatra“ jeigu gi to nėra, nereikia ir kursų.

Daug geriau sekasi skaitymai mokyklose teip pat suaugusiems su nykstančiais pavaislais. Salė visomet esti pilna klausytojų. Buvo skaitoma iš astronomijos ir kaip žmonės kitur gyvena. Tik nėra kam skaityti: dvi ypatus turi paėmę į savo rankas skaitytymų „monopoli“. Reikėtų kad daugiau atsirastų ypatų, norinčių prisidėti prie to darbo.

Ligšiol galima buvo skaityti be jokio iš valdzios puses varžymo: niekas nežiūrėjo ne kas skaito, ne apie ką skaito.

Neuzmiršdavo „Žvaigždė“ ir palinksminti žmones. 1907 metais įstatyta 14 spektaklių (vakarų su lošimais), kurių 2 spektakliu buvo surengta ne Rygoj, bet Rygos paviete — Bolderau ir Dreilingabuse. Rygoj vakarai buvo rengiami miesto pakraščiuose, kur daugiau gyvena lietuvių: Ignace, Torkalne, Bienenhofe, Raudondauguvije ir tik pastutinis buvo vidumiestyje. Vakarai visomet duoda pelną, tik Bolderau daro išimti, pelnas siekė uno 15 ligi 70 rb.

„Žvaigždės“ išsigtosios biblijotekos maza aprūpiatos knygomis, todėl ir skaitytojų turi neperdaug. Labai plačiai darbojasi Rygoje lenkų apšvietimo draugija, dažnai konkurudama su lietuviiais; gal teisingiaus bus pasakius, kad lietaviai konkuruoja su lenkais, nes dažniausia pirma rlenkai įsteigia mokyklą, paskiaugi ir lietaviai. Kai-kuriuose lenkų mokyklose mokinių skaičius žymiai pradeda mažėti ir vaikai pereina į lietuvių mokyklas.

„Žvaigždės“ darbas įgyjo litataučių simpatijas. Nesu-sipratę lietaviai darbininkai dažnai trukdydavo darbininkų darbą, kenkdavo jų tikalams ir sunku buvo skleisti susipratimas, nes žymus jų skaičius buvo analfabetai (nemokanti ne rašyti, ne skaityti) Tą gi prašalins platus viešas darbas.

Bet visuomet darbo dirva apirbota, nes pinigų truksta. Jau rodos vartojama visoki būdai, kad tik daugiau pinigų surinkti, tečiaus vis nėra jų užtektinai. Tam tkslui Sausio 26 dieną (s. sk.) Latviių teatre bus vaidinta Zemkalnio veikalas „Blinda“ ir „Žvaigždė“ tikisi daugiau pelniuti, negu iš mažųjų vakarų. Kuriuos taisydavo ligšiol miestų pakraščiuose.

„Vil. Ž.“

ISTRAUKA IS LAISKO

Miela Onute! Užsiminė apie kunigus, jog jų nereikia nė minėti, ypačingai nereikia nupiekti, nes kas kunigų pasoto jau jis yra šventis ir ne klaidingai. Tas ne tiesa. Žmonės visi turi klaidas ir jas privalomė stengtis ištaisyti. Skirtumo nėra, kas žmogus yra: ar jis caras, ar kunigas, ar kas kitas. Kasliuk Jėzaus mokslu, tai, Onute, sunku jį pažinti, nes Jėzus gyveno šiuose nežinomose galyne ir jo mokslas pasiliko tik žmonių pasakomis — perdetas, jokių tvirtesnių raštų palydymų neliko. Žmonės tą mokslą, kaip nori, taip iškraipė. Visi tikėjimai, kurių yra didelė daugybė, kitaip Jėzų supranta ir kiekvienas tvirtina, jog jis geriausiai supranta, o kiti ne teisingai. Visi labiau apsisvietę žiūkės, tyrinėję istoriją mažai kunigų paise, kunigai yra garbinami tik nepasivietę žmonėliu. Aš, Onute, ir gi kunigus pažįstu ir gi dar neblogai pažįstu, tačiau jiems didelės šventenybės nepripažįstu. Jie žmonėms tu pasakoją, ko pats tankiausiai nepripažįsta, nesupranta ir neįtikina. Jie Jėzaus mokslą panaudoja vien žmonių pakakymui savo pusėje. Jie Jėzaus mokslą taip pasakoją, kaip jiems geriausia patinka. Paima j. seminarijas, jausus, vaikus ir jiems ten įkalba tą ką tik nori. Kuriam negali įkalbėti, tą atstato, tas j. kunigais netinka. Vienas vaikas už kunigus ir jų mokslą galvą gulde, visai nedavė ne žodžio pasakyti priešingai. Nuo jo j. eminarija. Ir ten kaip paimė mokyti, tai visgi, nors buvo karštai tikintis žmogus, negalėjo nepasipiktinti. Jam nedavė nieko skaityti, ne žinoti, kas būtų galėję jį tikrai teisybę parodyti. Knygose, iš kurių mokino, buvo daug lapų išplėšinėti, ant kurių buvo parašyta kas nors aiškiau. Kunigai draudžia jiems nepašalinti raštus skaityti vien tik todėl, jog žinogis juos be skaitydamiems pūto daugias teisybės. Draudžia ir bibliją skaityti, nes ten yra šis-tai parašyta ne taip, kaip kunigai mokina. Lygiai taip ir caro valdžia draudžia skaityti viską, kur yra kas nors apie valdžios blogumą ir šonka. Bet tu, Onute, nepasysk skaityk viską nežiurėk apie ką ten rašoma, nes tik taip darydama teisingai galėsi pažinti pasaulį.

Dar šį-tą priminsiu apie kunigus. Tas vaikas apie kurį minėjau, negalėdamas dalaikyti pabėgo iš seminarijos ir pėk-čia, be pinigų, be valgio vilkosi atgal. Užėjo pas kokią tai fermerį, kuris jam davė valgyti ir palaikė, kol jo draugas neatsiuntė pinigų, kad gėdėtų atgal sugrįžti į Chicago. Jis buvo San Francisco seminarijoje. Toliau, kada kas užminda apie kunigus, ne tik ką jų negyve, bet keikė. Paragavo jų malonės.

Senovė, kada kunigai tu rejo savo rankose valdžią visus, kurie kaip nors jiems prasikalsdavo, baisiausiai kankindavo, kad išžadėtų ir atsauktų savo „atskalonišką“ nuomonę tai yra tokias, kokios jiems yra negeros. Dar

tik apie 100 metų atgal šventoji inkvizicija išnyko. Ne caras šiandien tokių kankinimų jaugiu neišmislina, kokius turėjo atskaluų kankinimui kunigai.

Italijoj dalis kunigų pareikalavo popiežiaus panaikinti padavimą draudžiant kunigams apsisvesti; bet popiezius nors ir msto to uždraudimo tuštumą, bet neleidžia permainų; nes pirmieji popiežiai pasake, jog jie yra neklaidingi; ką jie daro, tą ir pats Dievas daro, ir todėl jį padavimą jįms perkeičiant pasirodytų jį neklaidingumas melagingo; todėl nedaro permainų. Tuli kunigai užsimanė Lietuvoje panaikinti pasninkus, kokių kitur katalikai neliko; bet tarp kunigų pasidarė triukšmas, jog platiną bedievystę; taip ir visur būva.

Šakai, Onute, kunigai tai Jėzaus įėdiniai. Visai ne! Jėzus buvo pavargėlis, jis buvo laisvės ir meilės mokytojas, o dabartiniai kunigai yra turtingi ir jie platiną neapykanta, liepia persekioti visus kurie kunigais nekina, neklauso. Kurto neapkęsti žydos, todėl buk mat jie Jėzų nukryžiuvoje. Bet išties, Jėzų nukryžiuvoje ne vėgšai žydeliai, bet jų rabinai, kunigai, panašūs į šios dienos kunigus. Popiezius, kuris save vadina Kristaus įėdiniu šiandien gyvena geresniuose rumuose kaip by vienas karalius, lyg koks Cezaris, ir yra turtingesniu už kitus karalius; o Jėzus turtingas miekino ir pats gyveno dideliame skurde. Šiandien popiezius neprisileidžia paprastų žmonių, o tiems kurie pas jį atsilanko duoda būcuoti savo ševeikučius, ant kurių nupiešti kryžiai. O Jėzus juk mylėjo nusiturėlius ir pats kitiems kojas nuplovė būcavo. Taigi aiškina galima matyti, jog jie Jėzų nepažįs. Popiezius draugujasi net su „atskaloniškais“ kaizeriais, ir duoda jiems už jų nuopelnus visokius palaiminimus ir medalus, kokių ir geriausi katalikai negauna. Jėzus, tiesa, pasakė, „kas jus niekina, mane niekina“, savo apaštalamis, bet kažin, kad Jėzus dabar atėję ant žemės, ar jis nepasakytų mūsų kunigams ir popieziui: „vaikas jums popiežiai, mokytojai švento rasto, veidmainai!“ Jėzaus laikuose kunigai sekė Maiziaus mokslą ir kas jį peržengdavo, tą nubandsdavo net akmenais užmušdavo. Šiandien gi kunigai seka Jėzaus mokslą ir persekioja visus, kurie buk Jėzaus mokslą peržengia. Jėzus nepasė Maiz'o mokslo, arba geriaus sakant nepasė Mozėjų mokslo, kurie buk Maiz'ų seka, ir todėl buvo kunigų arba rabinų farizejų plaktas ir kryžiuotas šiandien ir gi tą pat matome: žmonės, peržengia Jėzaus mokslą arba geriaus sakant be Jėzaus, bet kunigų, kurie save vadiną Jėzaus įėdiniais, ir būva todėl kunigų visokiais būdais persekiojami, o seni tu — nužudomi. Garsus laisvės pranasas Giordano Bruno buvo kunigu sudegintas už platinimą kunigams pavojingo mokslo. Inkvizicijos laikuose buvo tukstančiai žmonių žudoma

uz primetamą jiems atskalu nystę bei bedievystę. Kas skaito inkvizicijos aprašymus, negali net ir su drūč ausiais nervais nepašarpti ir nepasibaurėti. Jie turėjo įrankius tikrai geram kankinimui išmidytus; ne pats nedoriausias velnias neišmyslis nieko žiauresnio.

Italijoj, šiandien italų garbinamas revoliucionierius Garibaldi buvo vadovu sukilišios Italijos prieš popiezių. Mat popiežiaus valdžia italams teij daėdė, kaip šiandien mums caro valdžia ir jie sukilė prieš jį nametė nuo sosto, o sau išsirinko karalių. Popiezius ir dabar dar nepripažįsta Italijos karaliaus. Neturėdamas jįs jokios valdžios, ne kariumenės, laikosi, bent senovės atminimui, Vatikane kareivius. Jėzus juk nenorėjo būti karaliumi ir nelaike kariumeng! Neturėdamas popiezius dabar ginkluotos armijos ne didelės galybės, geriniais lažosi visokiems valdonams carams, su jais ranka-rankoneina, ranka-rankos skriaudžia neturtėlius. Neturtėliai nėra galiingi, iš jų menka nauda, juos galima vien skiausti, vilnias kirpti. Socialistai yra valdžios priešai, bet juos ir kunigai lygiai persekioja, jeigu syki bus nuversta caro valdžia tai kunigai tada mokės prisilažyti prie naujos valdžios ir tiesų. Lietuva kunigams yra niebus kasnelis, žmonės dr. juos kaip savo aki sergsti ir gudoja ir jie išpaškintiesio stengiasi senąją tvarką palaikyti. Ne taip yra vieno kitur. Prancuzijoj yra parapijų kur kunigai turi eiti lygiai su darbininkais dirbt kad užsipelnyt sau duona, nes j parapija priklauso iš visos apiehnės labai mažai žmonių o j bažnyčia eina dar mažiau; o ir tie patis sykščiai elgiasi. Pamatė mat kad kunigai gali taip gi dirbt nes be darbo ir Dievas savo tarnų nemaitina.

Bėdinoju tave tavo brolis
Jonas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Peterburgo policijai 20 d. vasario pasisekė gera valksna — suėmė su višim penktas dešimtis vyrų ir moterų, žymių revoliucionierių ir darbo organizatorių. Kokių šnipų vuoslės užvedė policija tiesiai ant politiško mitingo. Policija girasi, kad suėmusi labai pavojingus konspiratorius — jų visoms popieromis, kuriose esą slapti ir didžiausybės plėnai terori-tiškiems darbams, ypačingai rengiamam nužudymui caro dėdė. Mišolo ir teisių ministro Čeglovitovo Sijmtieji politiški kankiniai priklauso i dvi dideles organizacijas — i tų revoliucionierių ir i „Siaurės Skraidomąjį Burį“, suorganizuatą Maskvoje. Dauguma iš jų vos tui po 17 metų, o vyrsesnių per 21 metų, beveik nėra. Taigi patį jaunimo žedai į kraugerių nagus pateko.

Steselio byla jau užsibaigė. Kaip ne įdomu — jį pasmerkė myrio bausmei. Spauda ir vi suomenė tokia istarme nepakankinti; net progresistai reikalauja, jeigu jau Steselij

baust myriu už atdavimą Japonijai Port Arthuro, tai reikia nepralenkt nė Kurapatkino, Aleksiejevo ir kitų didelių armijos tinginių, kurie etk žmonių savo nepoastingumu davė išžudyt. Manoma, kad Steselio byla bus da syki iš naujo nagrinėta, arba caras visai jįm dojanos.

Kinai. Harbine ir kitose Mandžurijos apygardose, kur tiktai yra išvest rusiškų geležinkelio linijos, Rusija dabar įsteigė municipaliskas valdybas, lygiai tokias, kaip pas save namie: krasą, policiją ir tam viskam apsergėt — atvės skaitlingą kariumeng. I tą nušizurėjus Japonija, ir jį net dvigubai steigia tokias savo valdybas Kinuose, kur tik turi savo kelius. Knrių valdžia, prieš tokį Rusijos ir Japonijos lauzymasi vidun rusčiai užprotavimo ir pasiskundė svetimoms šalims. Pasirodo vienok, kad svetimoms šaljs nieko negali kinams padėt, nes pati kinų valdžia, neseniai įvykusioj sutarmėj su Rusija ir Japonija pavėlija šiems dviems savo geležinkelius apsergėt. Taigi pavėlijos vilkui įkelti vežimą koja, jis ilpo ir visas. Ir taip Kinų žemės užgrobinas eina vis tolyn ir platyu. Gal taip ir geriau su tokia tauta, kuri progrose atsilikusi nemoka atsigint.

Persija. Apie šios šalies politiškus atsitikimus, šiomet jau nemažai buvo rašyta, bet gal da daugiau prisieš atkreipt atidžios i Persijos gyvenimą, kur taip sparė ai plėtojasi revoliucijos ženklai ir kur dar vienas apsirėškimas iškiolo, butent neramumas tarpe kareivių. Šą savaitę praneša iš Kurdistano, kur yra Persijos Teisių Ministro, kunigaikščio Firman Firmos buveinė, kad tenai didžiama kariumėnė pakelė maistus ir išbegiojo. Tą užgirdė vietiniai gyvenotojai kurdai, susidarė i čielas ordas ir vedami smarkaus Alichapo traukia i persų ministro apgyventą kaimą Miandab, su tikslu jį patį sujint ir visas persų valdiškas istigas sunaikint. — Kurdai, iš didesnės dalies dar barbarai tebera, jie ryko tik valdžios turto paiplest. Bet šiomet prisidėjo prie jų ir naujas judėjimas, butent politiškas. Mat Persijos konstitucijoje jiems, kaip tautai, mažai duota teisių. Svarbu čia tas, kad jiems užjaučia ir persų kareiviai.

Norvegija. Parlamentas neseniai išleido naują įstatymą apie valkatas, kuriame policijai yra pavesta suimt kiekvieną vaikščiojančą be darbo ir įjėmytiną ypata, ir prirodyt, kur galima gaut darbas. Tiesiai naveda ir pri-tato dirbt. Jeigu ant rytojaus vėl tą patį žmogų suims be darbo, ir patirs, kad jis iš liuosos noro paimetė, tai pasmerkia ant 18 mėnesių i „darbo namus“; jeigu trečią syki, — tai ant trejų metų. Norvegijos „darbo namai“ yra tai pusiau kalėjimai, pušiau prieglaudos.

Japonija. Ant galo rėdos emigracijos klausimas jau bus Japonijoj išristas: valdžia susitarė su Anglija ir Amerika, kad neišduos pašpartų savo

darbiuinkams važiuojantiems i šiuos kraštus: Kanadą, Meksiką ir Hawaiškas salas. Sutiko net ant to, kad sugavę atkeliavusius japonus, minėtų kraštų valdžios gali baut. Šią savaitę Kanadoje jau tą išbandė praktikoje: smėmė japonų ateivius, Okazaki ir Nakani, kuriuos valdžia tyčia ant išbandymo atsiuntė, ir pasmerkė abu po 12 mėnesių kalėjimą ir po \$5000 pabaudos. Garlaivių kompanijoms toks valdžių susitarimas labai nepatinka. Mat atima pelną. Todėl jos bombarduoja prašymais ir paprakais Japonijos, Anglijos ir Amerikos senatorių, ksd vel leistų japonicėius.

Vasario 11 d. atsilbuvo vi-oje Japonijos valstybėj didelė tautiška šventė — apvaikščiojimas 20 metinių sukaktuvių nuo konstitucijos įvedimo.

Austrija. Rudeny 1903-ųjų metų, Austrijos imperatorius Prancškus — Juozapas ir Rusijos caras Mikalojus II, buvo susieję mieste Mireteger ir susitarę gelbėti ned delę tautele Makedonija, kurią jau nuo daugelio metų slogina turkų valdžia. Jie nutarė prispansti Turkijos sultaną, kad jis su mažintų Makedonijoje savo policijos ir valdiukų savivaliumus ir įvezdintų kitokius palengvinimus ir pagerinimus. Kiteip, grumojo priversti spēka. Tam pritarė ir visa Europa. Sultanas buvo prispirtas i kampa ir viską prizadėjo, bet nepildė. O Austrija su Rusija sultano baušti ne neketino, nes dabar tik pasirodė, kad jų dviejų susitarimas buvo tai užmaskiruotas plenas pačioms Makedonija nagėlus įkišt. Sultanas gerai tą nujautė ir jis pats pirmas pasiulė Austrijai riebų kasnį — leido tiest geležinkelį nuo Novi Bazar iki Salonikų, tai yra išilgai Makedonija. Tai išsiaiškino tik praėjusią savaitę, net ir tas išėjo aikštėn, kad budavojimui to geležinkelio Austrija gauna iš Vokietijos pinigus. Už tą ant Austrijos pasipylė nuo visos Europos pupekimai. Bet jį ramiai atsako, kad jį tą daro dėlė pačios Makedonijos progrose, geležinkelis pakelsias pramonę. Idant nemurmėtų Rusija, sultanas siulo kasnį ir jai — duoda teises tiesti geležinkelį nuo Dunojaus iki Adriatiko jurių, tai yra skersai Makedonija. Už tą sultanas derasi, kad jį paliktų pakajuje nuo reformų. — Taip Austrija ir Rusija nukryžiuos Makedonija ant savo geležinkelio, progrose pastumės, bet makedoniceiams reformos bus užmirštos. Maža tautele didesnės nesirupina.

IŠ AMERIKOS

Nuo negrų atima laisvė.

Marylando valstijos senatas ir atstovų ramai perleido prie konstitucijos priedą, kuriuomi atima negrams didelę dalį balsavimo teisių. Tik gavę tam tikrą apšvietimą negrai, anot to priedo, galės balsuot. Kas idomiausia, kad senate ir atstovų ruvuce yra d'žiuma demokratų, kurie vienok tokį biaurų priedą su pasismogėjimu užtvirtino. Nežinė, ar pri-

ims vienok tą naujos galdynės perla visos valstijos žmonės, kuriems tas priedas bus leistas ant nubalsavimo. — Matai, mes reikalaujam ir moterims teisių, o čia jau ir vyrams atima. Ir tai demokratiškame krašte ir demokratų partijos žmonės.

Demokratų konvencijai namas

Denver, Colo. pradėjo statyt didžiausį ant visos Amerikos palocių, kurs turės veikliai but užbaigtas, nes ten Amerikos demokratų partija šiomet laikys savo tautiškaį susivaziavimą, ir nuskirs prezidentui kandidatus. Palociuje bus 12,500 sėdynių, taigi pervėns tiksiolai skaitomas didžiausias Amerikoje sales: New Yorko Madison Square Garden 12,137 sėdynės, ir Chicago Koližėjų — 11,011. Republikonų ir socialistų tautiškieji susivaziavimai šiomet atsilbus Chicagoj.

Žingsnis pirmyn, žingsnis atgal.

Buvo jau rašyta laikraščiuose, kad prezidentui Ruzveltui pareikalavus, nuo Amerikos auksinių pinigų tapo prašalintas parašas „Dievu pasitikim“ (In God we trust). Potam kaikurių tikybų dvasiškieji buvo pakelė didelį triukšmą, ir butinai reikalavo tą parašą sugražinti, kiteip grasinuo neimsią pinigų ir juos „boikotuosią“. Daugelis tada iš kunigėlių nabažnumo gardžiai nusijuokė, ir mažai kas tikėjo, kad valdžia jų persigās. Vienok persigando: šiamedel kongrese jau vėl nutarta ant pinigų senąjį parašą sugražint. Buržuazijos atstovai jeigu ir žengia žingsnį pirmyn, tai dar palieka utpakaly atkilus vartus atkelti koją atgal. Jiems vertelgystė brangesnė už idėjas.

Bedarbiai žurkes gando.

San Franciskoje tolydzio iškyla keistas klausimas: kaip nusikratyt miestui nuo žiurkių. Tie maziukai gyvuleliai dvejopą bledį gamina: užneša nuo laivų buboniškos plegos ligą ir naikina sakrovose čie lais tonais grados, miltus ir kitą valgomą. Miestas nieko jų išnaikinimui ypatingo nesurado. Pasiliko primitiviškas budas — mušt. Užkviesta bedarbiai prie žiurkių naikinimo. Sląstais ir nuodais šie per skvaitę išmušė 8235 žiurkių, bet sumažėjimo nėra ne žymės. Tat dar kelis šimtus bedarbių prie darbo vėl pasamdė.

Naujas visasvietinei brolybei sumanymas.

Čia yra, Amerikoje drangi-ja, taip vadinama „Patrijotų Lyga“, kurios pirmiunkas Dr. Wilson sumanė plėnų — įvest i visas mokyklas madą, kad Amerikos mokslainiai susirašinėtų su mokslainiais kito šalise. Tokios korespondencijos pirmiausiai bus įvestos tarp Amerikos ir Japonijos vaikų. Paskui ir kitur. Tokiu budu manoma supratit visų šalių žmones, jau iš mažes prie visasvietinės brolybės.

Gresia didelis streikas.

Vakarinių valstijų (Illinojaus, Kanso ir kt.) geležinkeliai sumislino numušti savo darbininkams algas net ant 18%. Pirmiausiai iskabinejo

vagzaluose ir išsiuntinėjo uni-
joms numušimo žinias gelež.
Louisville, Nashville ir San-
ta Fe. Unijos griežtai atsiskė-
tą parėdymą priimt, zadeda-
mos išsautk darbininkus į
streiką, jeigu nemokės po se-
novei. Grėšia didelis streikas,
kurs šiūom krizio laiku galėtų
pavirst į dieła eilę riaušių, su-
mišimų, o gal ir kokio bloges-
nio. Tą permatydamas prez.
Ruzvelt karštai griebsi tai-
kint.

Rankioja krizio kaltininkus.

Manchester, N. H. laikraš-
čio „Guardian“ redaktorius
Pillsburg viešai apskelbė įdo-
mias žinias: jis sujieškojo ped-
sakas milijardieriaus Rocke-
fellerio agentų, kurie praėju
siame rudeny skrieje po Nau-
jąją Angliją gaudus ir jau
bauginę iš anksto žmones atei-
nanti panika ir kriziumi. Tą
jie darę sedami neapykanta
prieš Ruzveltą, kurs ant trus-
tų persekiot užsisėdo. Iš to iš-
veda, kad krizį Amerikos pi-
niguočiai tyčia išsaukė. Sudė-
jas neseniai apskelbtas žinias
apie tokius pat darbelius mili-
jonieriaus Morgano, nori pa-
daryt krizio teorija, — kad jis
tyčia pagimdė. Pakol kas
dar visgi pasilieka stipra, ir
gal bus teisingiausia šiemeti-
nio krizio teorija — overpro-
dukcija (per daug išdirbimas
daiktų), teipgi ir niekam ver-
ta bankų sistema. Kad milio-
nierių tą nįnjatė anksčiau, ir
kad jie ne prošalį prisisivint
net krizio išsaukimo galybe,
dėlei reklamos, tai tas ir gi
gali but tiesa.

Amerikos tyrinukai ir girios.

Sulgg vėliausių apokavimų
Žemės Departamento, 31 oje
Amerikos valstijoje dar yra
šiek neapgyventos ir nevar-
tamos žemės:
Išmatuotos akrų 236.838.749
Nematuotos „ 537.546.320
Viso „ 774.385.069
Aliaskos laukai beveik visi
tebera neišmatuoti. Praėju-
siuose metuos (06.VI, 07-VI)
valdžia gavo už žemę:
Išparduota viešos žemės \$9.
547.273.51
Indijonų žemės parduota už
\$1.892.805.70
Naujokų kolonistų pirmos
mokestis \$79.461.67
Ivairios už žemę įplaukos
\$33.637.12
Viso įplaukė \$11.553.178.00
Nuo metų 1878 iki 1907,
Amerikoje viešos žemės par-
duota už \$26.003.077.11.

Kunigėliai savo vaiką nužudė.

Rock Island, Ill. miestely,
salaveišių armijos kunigėlio
R. Booth namuose atsitiko
būsi žmogžudystė: rytmetų
rado supiaustytą britva kuni-
gėlio kudikį, dar tik poros sa-
vaičių seną. Kunigėlis meta
bėdą ant savo jaunutės pačios,
kurį prisiklausiusi jo pamok-
slų šeinanti kartais iš proto.

IŠ VISUR.

Anglijos moteris nesiliauja.
Anglijos moteris, matomai,
butinai užsimanė iškovot sau
lygias su vyras tiesas; to tik-
slo pasiekimui jos griebsi
visokių priemonių. Vasario 11
dieną jos butinai panorėjo įei-
ti į parlamentą, ir tenai viešai

pakelti protestą priešais savo
beteisę. Tam tikslui sulaušė se-
kančią strategiją. Prie parlia-
mento vartų privaziavo veži-
mas vežiojantis rakandus, bet
sustojus vežimui iš ten umai-
išsoko moteris ir pradėjo bėg-
ti parlamento link, norėda
mos įsiveržti į vidų į rumo; bet
kur nebuvus išsispitė policija,
sulaukė jas ir prasidėjo mušis.
Moters veržtis, policija neleist.
Kovą laimėjo policija ir sue-
tę moteris, apsupti minia žiū-
geidžių Londono vėplų, nuve-
dė jas į kalėjimą.

Vokietijos įpėdinis Paryžiu.

Vokietijos įpėdinis Eitel
Friedrich, grįždamas nuo Por-
tugalijos karaliaus šermėnų
užsuko Paryžium; visi manė,
kad jisai apsistos ten ilgiau ir
gal ką tarsis su Prancuzijos
prezidentu; bet štai netikėtai,
vos pabuvus tik dieną, skubi-
nai kaizeris jį išsaukė grįžti
Berliną. Laikraščiai lauzo
plunksnas bėmindami, kodėl
karaliai bijosi Paryžiaus. Tuli-
sako gal dėlto, kad su prancu-
zais nėra ką šposant, jie toki
kažti, da ko gero gali ant ka-
rališkių ypatų užpult, ant
keizerio sunaus ypatingai gali
keršyt Vokietijai už Sedaną;
arba vėl gali atsirasti koks iš-
didus darbininkas ir duot žan-
dan kunigaikščiui kaip tat at-
sitiko anais metais su Rusijos
įpėdiniu, Mikės caro broliu.
Mat jisai vaikščiodamas po
Paryžių spiaudė, nežinėda-
mas kur papuola; pasitaikė,
kad jis apspioė vienos motė-
riskės rubus ir nepersiprėšė;
tada vienas darbininkas davė
jam žaudan, už ką tapo nu-
baustas tik 5 frankais baudos.
— Liuksma butų buvę kara-
laičium Paryžiu, bet ką padary-
si — toliau nuo „grieko“!

Portugalijos karalius pailso.

Laikraščiai praneša, kad
jaunutis Portugalijos karalius
po kelių dienų valdymo pailso
ir turi išvažiuot kaiman pasil-
sėt ant kokios poros mėnesių.
Jeigu jam persunku, butų ga-
lima pakviest talkininkus iš
žmonių tarpo, kuriems netutų
sunku.

**Šalčiausia visam pasauli
vieta.**

Šalčiausia vieta yra miesto
Verchojansko apskrpty, ryti-
nėj Siberijoje, kur šaltis daei-
na iki Celzijaus 68 laipsnių, o
vidury sausio mėnesio — vi-
dutinė temperatūra buna 45
C. Vienok ten šaltis ne yra
jau teip baisum, kaip tai turėtų
but, nes ten nėra vėjo ir oras
labai sausas. Tiktai pavasari-
ten vėjai ir baisios audros pa-
kyla. Gegužio mėnesy buna to-
kios dienos, kad šiluma daei-
na iki 30 laipsnių C, o naktį
— vėl šaltis. Vasara buna la-
bai lytinga. Ten neanga joki
medžiai, tiktai lankos ir pudy-
mai klokso. Gyventojų teūai
yra 10.500 žmonių, daugiausia
Jakutai ir Lamutai. Gyvena
jie iš medžioklės ir žuvinin-
kystės. Namai iš medžio apli-
pinti moliu; tas pats kambarys
dėl žmonių ir dėl galvijų. Iš-
leidžiant gyvulius ant oro ru-
pestingai apraishoja jų tešme-
nis, kad kartais neperšaltų.

Ir bomba nevisuomet kenkia.

Šiose dienose miręs Paryžiu
anarkistas Liudvikas udHayer

paliko tarp kitų daiktų visiš-
kai užbaigtą bombą. Tą pavo-
jingą atminimo daiktą, su di-
deliu atsargumu gimines ir po-
licija nunesė į artilerijos dirb-
tuvę, kur irgi gerai apsisergė-
jė nuo pavojaus — perspogi-
no. Ir stebuklas! Iš bombos
pabiro banknotai, iš viso apie
10 000 frankų. Pinigai tie iš-
puola gauti velionio anarkisto
broliui, labai neturtingam
žmogui ir labai apsunktam
šeimyna. — Kaip kam bomba
neša mirtį, kaip kam ir laimė!

Mirtinis šuolis.

Iš Poznaniaus praneša, kad
Rusijos pavaldinya Aleksan-
dras Kilečinskis, šiose dienose
vežamas dviejų Vokietijos po-
licijantų prie rubežiaus, su
tikslu išduoti jį Rusijai — iš-
soko iš traukinio ir užsimušė
ant vietos. — Velionis mat ge-
riau velijo pats gyvastę atsimt,
negu patekti į rusų budelių
nagus, ir ten tapti nužudytu!

Nesibijo prakeikimo.

„V.L.“ 8 N buvo minėta,
kad Rymo popiežius prakeikė
Mioncheno universiteto profes-
orių J. Šnitzerį, užtai, ką
tas diršo kritikuot jo apliak-
rėstį kaslink modernistų. Jis
uždrandė teologijos studen-
tams lankyti ant jo lekcijų
Bet „bedievis“ profesorius ne-
siliauja skaitęs „bedieviškų“
lekcijų, ir teologijos studen-
tai teipogi lankosi ant jo lek-
cijų. Iš tos priezasties, kaip
kiti kalba, galinti net kilti
barnis tarp Rymo ir valdžios.
— Praėjo tie laikai, kuomet
ka nors reišė popiežių pra-
keikimas; dabar popiežiaus
prakeikimas gali tik garbę ir
pagarsėjimą suteikti.

Kunigas apie kunigus.

Tarpais net ir kunigų laik-
račiuose galima rasti teisybę,
veitą platesniu pagarsinimo.
Čekijos klerikalų organas
„Rozkvet“ šiais žodžiais ka-
rakterizuoja dvasiškiją:
„Neapgaudinkim patis sa-
ves! Sykstumas, noras valdyti,
neteisybė, girtuoklystė, sau-
mylystė ir slykštus puodlai-
žiavimas platinasi tarp visų
luomų; bet turbut ne vienas
luomas jais nėra teip užsikrė-
tęs, kaip dvasiškija. Ar gali-
ma sau įsivaždint didesnę ne-
teisybę, kaip pasielgimas ven-
griskų vyskupų su slavokų
kunigais? Ar yra kur didesnis
sykstumas — negu pas turtin-
gus pralotus, klebonus, kurie
tankiai mirdami palieka šim-
tus tukstančių, toomt tarpu gy-
vais budami turėjo akmeninę
širdį ir nemetelaširdingai stovė
nuo savęs bėdžius?

Ar galima kurs rasti kuo-
slykščiausia, puodlaižiavimą
negu pas kunigus, kurie ne iš
nuolaidumo, bet iš noro aptu-
rėtikakunigaistapo? Ar galima
kur kitur matyti d desnj val-
džios troškima ir saumylystę,
kaip pas valdininkus kunigus,
kurie kiekvieną laisvės trokš-
tantį judėjimą slopina ir nai-
kio? Kodėl gi nesimokiname
istorijos? Kodėl nepasakome
sau — kad ateis valanda, ku-
rioe viskas žus, kas tik buvo
paremta ant sykštumo, saumi-
lystės, neteisybės ir prievar-
tos? Tuomet prisitars ir bau-
smė, kuri pasieks ir trečią ir
ketvirtą gentkartę. Yra sauja-

le tų, ką matų piktą ir priešais
jį kovoja, bet kiek yra tokių,
ką nuodėmėse paskendę?”

Yra tai aštrus, bet teisingi
žodžiai! Užtai, kad tą rašė
kunigas apie kunigus, tai
nieks ir negali abejoti apie jo
teisingumą. Tie žodžiai pra-
kilnaus kunigo — čecho labai
tinka ir prie lituvių kunigų.

**Visuotinis streikas Vengri-
joj.**

Vengrijos valdžia nori ap-
gaut darbininkus: po ilgam
trukdymui apskelbė buk įve-
sianti bilavimo reformas, bet
ne visotino ir lygias, tik ap-
rubežiuoto, ačiu kuriam ne
viens darbininkas negalėsi pa-
tekti į parlamentą. Kovoje
už teisingą balsavimą Vengri-
jos darbininkai jau surengė
didelį streiką 10 gruodžio 1907
m., kursai tęsėsi tik vieną die-
ną. Dabar Vengrijos soc. dem.
rengia visuotiną streiką, bet
ant ilgesnio laiko; ant kaip il-
gai, prigules tai nuo valdžios
kvailo priešimomis, neduoti
pigulinių darbininkams tie-
sų. Soc. dem. rengiasi prie to,
darydami skaitlingus susirin-
kimus ir plindami atsišauki-
mus visokiose kalbose į visas
Vengrijos tautas.

Iš lietuviško dipno Amerikoje

Brooklyn, N. Y. Sausio
26 d. atsiuvo „Siuvėjų Uni-
jos“ balius. Žmonių susirinko
neperdaugiausiai, mat krizio
laikai ir balių biznesis sulaukė.
Bet tiek to... Susirinkę žmonės
gerė ir šoko, kaip paprastai
ant balių. Štai ateina keletas
vaikinių, socialistų su laikraš-
čiais. Vienas iš jų priėjęs
prie burelio stovinčių vaikinių
pasulė pirkti „Dilgelės“. „Eik
sau šilyn su savo dilgelėmis,
męs — ne kianles, dilgelemis
nepasėrai“.

Pardavėjas manė, kad jie
nesupranta, kokiss dilgeles
jisai jiems siulo, ir parodė
vieną numeri laikr. „Dilgelės“
pradėjo pasakot, koks tai yra
laikraštis. Bet anie, kaip tai
sakant budami „sportai“ ne-
užkente, kad jiems, kas norints
drįstų apie ką nors aiškint;
ir vienas iš tų „sportų“ tuo-
jaus užklausė pardavėjo, ar
seniai jisai esąs Amerikoje?
Šis atsakė, kad neperšeniai. —
„Tai ką tu grinoriau, sako,
išmanai?... Ką tu gero, esą, ga-
li mums pasakyt? Męs — seni
amerikonai, o jūs visi tai esate
grinoriai, apgavikai ir bedie-
viai.“

Išliejė visą „seno ameriko-
nizmo“ protą ant neapkenčia-
mų „cicilikų“ mūsų „seni ame-
rikonai“ emė didžinotis prieš
publiką žmonių, subėgusių ant
triukšmo, manydami nors
tuom atsikratyt nuo nelėmtų
bedievių, šliuptarnių. Bet kur-
čia tau! Iš susirinkusių at-
sirado tokių drašuolių, kurie
užklausė „senų amerikonų“
„kas tai tie šliuptarniai ir be-
dieviai?“ Anie atsovė: „ugi
jūs, visi „cicilistai“, — netikit
į Dievą, neinat į bažnyčių ir
esat šliuptarniai“...
Drašuolis vėliai užklausė:
„O į ką jūs tikite?“ „Męs ti-
kime į tą, iš ko „rugs iš-
augo.“ Susirinkę žmonės gar-
siai nusijuokė, ant tokio atsa-
kymo. Mat tikėjimas į meslą

iš tikrųjų pasirodė gana įdo-
miu! Drašuolis da užklausė:
„Ar tamistos skaitot kokius
nors laikraščius?“ Anie atsa-
kė: „O kas naudos iš tų laik-
raščių, bene tie grinoriai ką
išmano? Jie patis prirašo,
prirašo į tuos laikraščius viso-
kupį niekų, o stėje pas bažny-
čią ir nori mums apgaut, nori
prsilupt nuo mūsų už dyką.
Neapgausit mas, męs biskį
seniau esame Amerikoje“.

Išmintingesni žmonės, tik ty-
čiojosi iš tokių blevizgų, o
„seni amerikonai“ šalininkai
negalėdami apšnekėt drašuo-
lį, pradėjo kumščius kaisiot
panosėu; vaikiniui saltai ir
ramiai užilaikant, nemitę
atsitraukė patis.

Tą privedžiau, kaipo pavai-
kslėlį iš mūsų jaunuomenės
protiško stovio

O jūs, lietuvių jaunuome-
nė Amerikoje! Ar jūs tiek
supratimo turite apie gyve-
nimą ir laikraščius? Ar jūs žmo-
gaus protą tebranginate tik
ilgumu pagyvenimo Ameriko-
je? Ar jūs jau teip gerai
pažystate svieta ir mokslą, kad
jau daugiau nereikalaujate ne
patarimų, ne pamokinimų?
Jeigu jūs išmintis paremta
vien tik ant amerikonystės, tai
be galo, broliai, klystate?
Nes patis matote, kad šian-
dien yra daug, daug tokių
žmonių, kurie Amerikoje jau
kelintą g'minystės kalciną
pergyveno; o užėjus juodam
debesiui nelėmtojo krizio, tapo
išmesti iš dirbtvėjų ant gat-
vių, ir šauksmai mirštaučių
badu „tikrų amerikonų“
„duonus noriu!“ užspengė vi-
sų laikraščių skaitytojų ausis.
Jūs šiandien giriatės, kad esat
„seni amerikonai; bet tas ego“
izmas gyvuos jumis iki tolei,
pakol turite darbą. Bet pas-
kuil! Jūsų galvos jau apsvai-
gintos tuom idijotišku patri-
jotizmu amerikonškų vertel-
gų; jūs esate jiems vergo vie-
toj ir repsot po pantapliu stan-
dievinių valdininkų, jūs ge-
riatės laukiniais šauksmais ir
apgaviginis čekėmis repub-
likonų ir demokratų rinkimų
laikė: — jūs nieko nesuprasdami
ir nematydami, kraunate ant
savo sprando kruviną jungą
priespaudos, išnaudojimo ir
nevalės. Bet balsas teisybės,
liuosybė melės pas jumis
uzmiresė.

Praplėskit savo akis ir pa-
judinkit smegenis, o pamaty-
sit, kuom ir kur jūs esate.

Žiedas.

New York, N. Y.

Vasario 81 d. atsiuvo
darbo draugijų lietuvių
įsteiga, de „darbių gelbėjimo“
konferencija. Tapo apkalbė-
ta ir padaryta maž-daug šiokie
nutarimai: 1) atsišaukti per
laikraščius į visuomenę kad
aukautų bedarbių sušelpimui
pinigus; 2) į visuotinus susi-
rinkimus užkviesti visas da-
neprisijėsusias organizacijas
darbo, ypatingai „Centralinę
Sanjungą Sanjungą“.

Išsiaiškino, kad ir rytineje
daly miesto yra susitverusi
„bedarbių gelbėjimo“ konfe-
racija iš 165 organizacijų, ku-
ri ir gi kartu dalyvaus miniu
susirinkimuose. Iš Brookly-
no, N. Y. teipgi pribuvo dele-
gatai nuo socialistų partijos
ir „Darbo Federacijos“, kurie

pranešė kad ir Brooklyne yra
saukiama tokiu pat darbinin-
kų konferencija ant 3 d. Kovo
Užkvieta ir vietinius darbo
atstovus kartu dalyvauti mi-
nios susirinkim.

Si konferencija nutarė da-
ryt bedarbių demonstraciją.
Dieną paskyrė — kovo 7. Su-
sirinkt minioms vietą paskyrė
ties miesto valdybos namu
(City Hall), antrą valandą po
pietų, — ir nuo miesto valdai-
ukų, pareikalauti kad duotų
darbą. Nutarta atspauzdinti
keliose kalbose atsišaukimus
ir kur tik galima, visur išlip-
dyt ir šiaip jau išplatinti, at-
sišaukiant į žmones, kad daly-
vautų miuių susirinkime ties
„City Hall“.

J. M. Daničius.

Chicago, Ill. Pribuvo į

Ameriką ir skaitydamas lie-
tuviškus laikraščius, užtėny-
davau aprasymus apie vienur
ar kitur atsitikusias vagystas
kad ten ir ten koks apkraustė
skrynėlės, kišenius ir išbėgo
paimdamas šeimintinko ir 100 su-
viršim vyrų po kelis dolerius,
ekustuens, laikrodėlius ir kt.

Aš klausdavau senesnių gy-
ventojų, ar gi ne baubžia už
tai čionykšė valdžia? Atsa-
kydavo, kad už pankis ar 10
dol., tai baudžia labai sunkiai,
nes nuo žmogaus paima pas-
kutinius, palieka be maisto; o
kad girdi kas pavagia \$100,
kelis šimtus, ar dar didesnes
sumas pašluoja tai visai len-
gvai nubaudžia. Aš stebėda-
vau ir negalėdavau supras-
ti, kaipo tai gali but. Tik
pabaigoje sausio, šių metų
tikrai patyriau, kad tai teisy-
be.

Kokis tai jaunas vaikinys,
iš south Chicagos netekęs dar-
bo ir nusižiūrėjęs kad jo šei-
myninkas laiko pluoštelį piar-
gų, pasiėmęs \$117 baudė iš-
brakt nuo vargo, o grįžti į pa-
laimintą tėvynę Lietuvą, kur
jo tėvelis turį gerus namučius,
ir ten laimingai gyventi. Bet,
ant jo nelaimės, pinigų savi-
ninkas laiku apsižiūrėjęs, kad
pinigų jau nėra, pradėjo juok-
koti ir pėdsekiais surado; per
minutą butų ištrukęs, nes tu-
rėjo jau laivakortę ir traukinio
bilietą; sėdėjo jau vagone,
kaip netikėtai pinigų savini-
kas čionai nabagą su policija
ožtupė ir išvedė. Teistojas
pamatė ašaras, nors ant tiek
nusiminkštino kad nubaude
tik ant 2-ju mėnesių į Braid-
villes kalėjimą. Visi laiko vai-
kiną už bausį vagį.

Tuom pačiu laiku subau-
krutino garsi lenkų kompanija
„The Bell“, kurioje lietuvių
varguolių žlugo apie \$13.000.
Tai buvo rodos apie 30 sausio,
š. m. Reikia paminėt, kad šia
kompanija jau seniai laukė-
si to paties svečio, jau 1905 m.
buvo bebankrutijanti; ir jau
butų seniai „requiem aster-
nam“ jai užgiedota, jeigu patis
lietuvių nebūtų savo stipriaus
pečiais surėmę. Bizieriai iš
kompanijos „The Bell“ sumi-
slino lietuvių dolerius patraukt.
Istatė tulą Narjjevski (lietuvi)
į firmą, padarė jį visos firmos
urėdu, o Služinską — direkto-
rium ir užlėjo „The Bell“ ša-
ką ant Halstedo gatvės. Mūsų
vietiniai lietuviški laikraščiai
nesigalėjo žodelių pakucsimi
(Žiur. ant 6 pusl.).

Pazvelgus atgal.

SOCLJOLOGISKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tęsa).

— Bet tokia milžiniška permaina, apie kurią (tą) mąstė pasakoji, be abejonės negalėjo įvykti be didelio kraujo praliejimo ir baisių sujudimų? — už klausia.

— Visai atbulai, — atsakė daktaras Lit, — žina, nebūvo nė mažiausios prievaratos. Toji atmaina buvo permatoma nuo seniai. Visuomenės nuomonė apie tą klausimą pilnai subrendo, o jos užpakaly stovėjo visa tautos masa. Prieštaraut jos norui nebūvo galima nė spėka, nė kokiais dar darodinėjimais. Iš kitos pusės, žmonių jausmas linkui didelių kompanijų ir jų atstovų atlygo, nuėjo teip sakyt savo rustumo: viešai pradėjo persitikrinti, kad didelės kompanijos ir trūkstai yra reikalingi, kaip koksai naudingas sukalbis, kaip pereinančias laipsnis istobulinime tikros pramonijų sistemos. Patį aršiausi priešai stambių privatiškų monopolijų, turėjo pripažinti, kad josios, tos monopolijos, atliko žmonių išauklėjimui didelį patarnavimą; jos sukuopė išdarbystes ir prekybą iki tokiam laipsniui, kad dabar pati tauta galėjo jau užsiimti ir rūpintis savo dalykais. Penkšdesimtis metų atgal, vienas tik paminėjimas apie pervedimą kokios nors pramonijų šakos į visos tautos priežiūrą, net patiems karštakraujams būtų pasirodęs perdrasum. Tačiau dabar prabėgus istisai eilei nusidavimų, tauta apsi-prata su naujomis pažiuromis į tąjį dalyką. Jau per ilgus metus tauta matė, kaip trūkstai ir sindikatai naudojami didesniu pelnu, negu pati valstija, ir valdė darbu šimtų ir tukstančių žmonių. — Toks valdymo būdas pasirodė jau tuomet esąs labai pačėdingu, toliau nepasiekiamu pavieniam žmogui arba mažam bureliniui darbe. Praktika parodė, kad juo stambesnis būna užmėnimas, tuo parankesni ir lengvesni tampa jo su-tvarkymo pavatai arba istatymai. Kaip mašina yra spartesnė už ranką, nes ji susideda iš daugelio rate-lių, taip ir kapitalizmo sistema, dideliuose užmėn- muose lošia tą pačią rolę, — nes čionai išdarbystės sis- tema susideda iš daugelio žmonių. Tokiu būdu, ačiū sindikatų darbiui — sutraukimui į centrus pramonijų ir kapitalo, — visai lengvai tauta užėmė visus, kapi- talistų rankose esančius laukus; klausimas buvo paten- kiškus ir teip lengvas išpildyti, kad net abejojantieji žmonės nesuvyruodami tą pripažino. Tai, be abejonės, būvo toks didelis žingsnis pirmyn, kokių pirmiau ne- pasitaikydavo žmonijai padaryti; bet kartu su tuom viešai aišku pasidarė, jog tauta pasilikus vienatiniu monopolistų išdarbystėjų šrytyje, vienintėliu kapitali- stų visame krašte, paliuosyt nuo daugelio sunkeny- bių visai pavienės ypakas, kuriomis teip sunkiai ikišio- lai prisijė kovoti su trūkstais ir sindikatais, o drauge paliuosyt ir visa liaudį nuo sindikatų vergovės. Ka- dangi dabar kiekvienas žmogus yra tautiškojo sindi- kato narys.

PERSKYRIMAS VI.

Dr. Lit nutilo; aš teip gi tylėjau, bandydamas savo galvoje survesti į vieną supratimą apie tas per- mainas, kurios įvyko draugijos surėdyme, ačiū teip- betikėtai atėjusiam perversmui, apie kurį jis man tik- ką papasakojo.

Po to ir vėl atsiliepiu:

— Teip plačiai praskėsta dabartinės draugijos valdžia, man rodos, vis gi turi priešpaudos pobūdį...

— Praskėsta draugijos valdžia! — jis staura per- klausė. — Bet kur gi čia tamista matai tą platų pra- skėtimą valdžios?

— Mano laikuose, — atsakiau aš, — valdžios pri- derystė būvo, trumpai sakant, užlaikyti vidurinę tvarką ir apginti savo kraštą nuo užsieniųjų užpuoli- ky, arba, kiteip sakant, valdžia pildė kariumenės ir policijos funkcijas...

— Nagi, dėt Dievo meilės, pasakykit, kas tie- kti yra svetimsaliai priešai? — Sušuko dr. Lit. — Kas gi, ar Prancūzija, Anglija, Vokietija? O viduryje mus valstijos teip gi nėra kam ardyti tvarką; nesikė- sina ant to tie, ka alkani, sušalę ir suskurde. Jūsų laikuose valdžios priprato naudotis mažiausiu tarp- tautišku nesuipratimu, tuojaus įsikisdavo į piliečių dalykus, imdavo juos saviškai tvarkyti ir atiduodavo juos pačius šimtais tukstančių mirčiai ir bausmėms, čiau, negu buvo jųsi laikuose. Jūsų dirbtuvės būvo tuomet tarpn aikvodami jų turtus, tartum vandenį. Ir pripildytos ir senukais: mės gi jaunystės laiką pa- tą darydavo tankiausiai vardan kokios tai išsvajotos tu pačių piliečių naudos. Dabar pas mus nėra karių, ir mūsų valdžia neturi jokios tiesos karę kelti ir vesti; bet apsergėjimui kiekvieno piliečio nuo bado, sal- nuo, yra dvidešimtis keturi metai; prasideda jis po užbaigimo mokslo dvidešimtis pirmuose metuose am- kio padėjimo, valdžiai yra pavesta vesti visuomenės pramonę per tam tikrą metų laiką. Ir tikiu, kad ta- miata, pons Vest, gerai pagalvojęs, suprasite, jog ne- mūsų, bet tamistos laikuose draugijos valdžia turėjo- kiamai darban išimtinuose atsitikimuose, kuomet yra- (Toliaus bus).

tai užsitikim savo valdžios ir geriems siekiams, nes- skubinam duoti įgaliojimų savo valdžios, pakol ne- istiriam, kad tas ir tas reikalas bus visuomenei nau- lingas, o ne valdžiai.

— Palikim nuosaly sulyginimus, — tariau aš, — beį guodumas ant paprakų ir istvirkimas valdiniukų mano laikuose būvo teip dideli, kad apie pavidimą pramonės į valdžios priežiūrą nebūvo galima ir mis- lyti. Mums rodėsi, kad nėra paikesnio dalyko, kaip atiduoti mūsų politikieriams priežiūrą ant tautos tur- tų ir išdarbystėjų. Jau ir be to, medžiagiški šalies tur- tai mūsų laikuose būvo žaislu įvairių partijų rankose.

— Be abejonės, tamista kalbi teisybė, — atsa- kė man dr. Lit, — jūs savo laikuose kiteip ir negalė- jot; bet dabar viskas persikeitė. Pas mus nėra nė partijų, nė politikierių. Kasliuk godumo ant pinigų, parsidavimo ir pasipirkimo šitas dabar pas mus tik iš- knygų žinoma, kad būvo — tai viskas jau dingo.

— Tai negut žmonių prigimimas visai persikei- tė, — patėmijau aš.

— Nėkiek, — atsakė jis, — bet persikeitė žmo- nių gyvenimo sąlygos ir prietikiai. Mūsų visuomenės- kas surėdymas nebeleidžia vaisytis istvirkėliams, nes nepataikauja jiems. Bet tai yra toki dalykai, kuriuos tamista greitai suprasite, kaip tik arčiau susipažinsi- te su dabar esančiu surėdymu.

— Vienok tamista visgi nieko dar nepasakėt, kaip jūs užbaigtė su darbininkų klausimu. Ikišiol- mės vis kalbėjome tik apie kapitalą, — patėmijau aš. — Man dar neaišku. Juk, nors tauta apsiėmė valdyti- pabirkus, mašinas, gelžkelius, žemdirbystę, kasykles ir abelnai visu šalies kapitalu, darbininkų gi klauši- mas vis gi liko, man rodos, atviru. Su kapitalo už- duotinim, tauta prisieimė ant savęs ir visas kapitaliso- ypатыbes; tai gi ar ji neslėgia darbininko, kaip būvo- mane laikuose?

— Vos tik tauta prisieimė ant savęs kapitalo už- duoti, tos sunkenybės negalėjo turėti vietos, — atsa- kė mr. Lit. — Tauta susijungė į vieną darbo valdžią ir konfiskavo: geležinkelius, kasykles, firmas, maši- nas, vienu žodžiu — visą šalies kapitalą. Padarė tą- kas jūsų laikuose būvo skaitoma už negalimą ir neiš- pildomą. Ir kaip tik tauta pasiliko vienatiniu darbo- davėju visame krašte, tai, visi piliečiai, nenustodami- pilietiškumo, likosi sykiu darbu davėjais ir darbinin- kais, greit pasiskirsčiusiais į rūšis, kaip to reikalauja- dabartinė pramonė.

— Išėina, — patėmijau aš, — jūs prie darbinin- kų klausimo pritaikėtė visuotinojo kariumenės atliki- mo būdą, kaip tą suprasdavom mūsų laikuose?

— Teip, — atsakė jis, — tas pasidarė pats per- save, kaip tik tauta arba draugija tapo vienatiniu ka- pitalistu. Žmonės jau ir pirmiau būvo pripratę prie- tos mislies, kad kiekvienas sveikas ir geras pilietis būvo toks didelis žingsnis pirmyn, kokių pirmiau ne- pavygintu apgyvinti savo tautos. Kad visi piliečiai- vienodai turi įnešt sau pripulomąją dalį pramonė- jon dėlei visuomenės ir krašto labo; tas būvo labai- aišku. Ir žmonės norini atlika sau paskirtas pareigas, nes yra persitikrinę, jog visų piliečių triuso vaisiai- tyra lygiai padalinami tarp visų draugijos sąnarių. Tokia triuso organizacija jūsų laikuose, suprantama, anaipol nebūvo galima, nes darbo davimas būvo- simtų ir tukstančių atskirių ypatų ir kompanijų ran- kose; tarp jų pačių būvo sutikimo, kurs tuomet bū- vo nepasiekiamu, net po teisybei ir negalimu. Tuom- bet tolydžios prisidėdavo teip, kad daugybė žmonių- norinčių dirbt, norėdavo jokių užsiėmimų; iš kitos- pusės, dykaduoniai ir tinginiai galėjo puikiai gyven- ti be jokio darbo, be jokio draugijai patarnavimo.

— Tai dabar, turbut, darbas yra visiems priver- stinuz — patėmijau aš.

— Tas darosi greičiau pats per save, negu per- privertimuz, — atsakė mr. Lit. — Tas skaitosi teip pa- prastu ir išmintingu, kad pati mitmis apie prievar- tą pasirodo ne ant vietos. Ypata, kuri šiame atsitiki- me reikalautų prievaratos, būtų skaitoma neišpasaky- tai paniekinta. Bet ir pats žodis „prievarata“, mūsų- supratime įgijo kitokią reikšmę. Visas mūsų socialis- kais (draugijos) surėdymas istisai yra paremtas ant to- darbo, ant jo remiasi ir sutinka su juom; teip kad, joje galima būtų daleist, kad kas-nors norėtų atsisa- kyti nuo darbo, tai kožnam tuo aišk, jog toksai ne- noriantis dirbt, neturės iš ko ir valgyt. Jis pats iš- skirtų save iš draugijos tarpo, nuo kitų panašių sau- žmonių, tariant, — papildytų saužudystę.

— Ar gi, tarnystė toje pramonės armijoje tęsiasi- per visą žmogaus gyvenimą?

— O, ne; dabar kiekvieno piliečio draugijai tar- darystė prasideda daug vėliau ir baigiasi daug anks- čiau, negu būvo jūsų laikuose. Jūsų dirbtuvės būvo pripildytos ir senukais: mės gi jaunystės laiką pa- švenčiam apsisvietimui; pasenusių gi amžį, kuomet- fiziškos spēkos pradeda eiti silpnyn, mės pašvenčiam- ramumui ir smagiam atsilimui. Laikas pramonijoje tar- daut, yra dvidešimtis keturi metai; prasideda jis po užbaigimo mokslo dvidešimtis pirmuose metuose am- ziaus ir baigiasi keturesdešimtis penktuose metuose. Po 45-tų iki 50-tų metų, piliečiai, nors ir būna paluo- smoti nuo priverstinio darbo, vienok dar yra pašau- kiami darban išimtinuose atsitikimuose, kuomet yra- (Toliaus bus).

Sausio devinta.

PARASĖ
Maksim Gorky.

VERTĖ

F. M.

(Užbaiga)

Į gatvę įėjo artilerijos skaida. Kareiviai sėdėjo ant arklių ir kanuolių, užsimastę žiūrėjo tolyn, per arklių galvas. Minia stundėsi, traukėsi iš kelio, pa- sinedama į rusčių tylą. Skambėjo plėskės, grumėjo padvados, kannelės linguodamos sunkiai atydžiai žiūrėjo į žemę, lyg vuostė. Išrodė viskas ant serme- lų.

Kasžin kur ėmė šaudyt. Žmonės apmirė, klausė- si. Viens tykiai tarė:

— Vėla...
— Ir staiga gatvė sujudo.
— Kur, kur?
— Ant salos...
— Ar girdit?
— Ar gali but?
— Tikra teisybė! Ginklų sąkrovą užgriebė...
— Ogo? Kur čina?
— Ar daug?
— Nežinau!... Nupiovė telegrafo stulpus ir pastatė barikadą...

— Teip... mat kas dedas!
— Ar daug jų?
— Daug!
— Ach... kad bent atkeršytų už uekaltą krau- vį!...

— Einam tėnais!
— Jono Jonai, einam!
— Teip... žinai, bra tas yra...
Viršū minios išaugo žmogaus figura ir sutemoj- baisiai atsiliepė šauksmas.

— Kas nori kovot už liuosybę? Už žmones, už tiesą žmonėms gyvent ir dirbt? Kas nori numirt ko- voj už ateitį — cikit į pagelbą!
Vieni žengė prie jo, susigrūsdami aplinkui, kiti- ėjo kas-žin kur į šalį.

— Reik pamislyt... suprast...
— Matot, kaip žmonės jūritę...
— Visai teisingai, visai!
— Bus beprotystė... ai-ai-ai!
— Teip...
Žmonės nyko sutemos gludume, skirstėsi į na- mus ir nešėsi su savim nepažįstamą jiems nuogandą, jausmą siratybės; pusiau pabudusį supratimą savo gy- venimo dramos, be tiesų, niekam nevertos vergų gy- vasties... Ir pakirdo mintis prisiruošt prie visko, kas bus reikalinga, naudinga ir gera...

Darėsi baisu. Tamsuma sutraukė ryšį tarpe žmo- nių — silpną ryšį tuolaikinio reikalo. Ir kiekvienas, kuris neturėjo krutinėje ugnies, skubino greičiau į savo pastatų kamputį.

Sutemo. Bet žiburiai nežibėjo...
— Dragunai! — suriko kieno užkimeš balsas.
Iš užkampės staiga išsitiesė nedidelis raitelių- bursys: valandėlė arkliai mindžinkavo ant vietos, po- tam staiga pasileido ant žmonių. Kareiviai klaukiai sustaugė, užbliovė ir buvo tame balse kasžin kas toks nežmoniškas, tamsus, aklas, labai panašus į sielingą nuogandą. Tamsumoje ir žmonės ir arkliai pasidarė mažesni, tamsesni. Kardai žibėjo neaiškiai, riksmų- mažai buvo, daugiaus būvo kirėjų.

— Mušk it juos kuom papuls, dragunai! Kraujas už kraują... mušk!
— Bėkim... bėkim!
— Nedrisk, kareivi! aš tau — ne muškas!
— Draugai, akmenimis!
— Palaukit, vyrai! Juk tai beprotystė!...

Pablokšdami mažas, tamsias figuras, arkliai šo- kinėjo, žvengė, plienas čerskėjo, girdėtis būvo ko- uanda.
— Atsiskirk!...

Dainavo kareivius ragelis. Bėgo žmonės stum- dami viens kitą, puldami ant žemės. Gatvė tuštėjo, o viduj jos ant žemės pasirodė tamsūs kupatai, ir kasžin kur gilumoje, už kampo girdėt būvo arklių ka- nopus...
— Tu sužeistas, drauge!
— Nukirto ausį, regis...
— Ką tu padarysi su plikoms rankomis!...
Tusčioje gatvėj girdėtis būvo šuvių atbalsys.
— Da nepailso, sėtonai!

Tyla. Greiti žingsniai. Teip istabu, kad mažai- balsų ir nėra judėjimo ant šitos gatvės. Iš visur gir- dėtis kurčias, dulsius užimas — rodos marios užsilie- jo ant miestą.
Kur tai arti pasigirdo tylus vaitojimas tamsoje... Vienas bėga ir sunkiai kvėpuoja.
Išgąstingai jį užklausia:
— Ką, sužeistas... Jokubai? A!
— Palauk... nieko! — atsako užkimeš balsas.
Iš užkampio, kur išnyko dragunai, pasirodė vėl- minia ir tirštai, juoda sriove plaukia visa gatvės pla-

uma. Kas-žin kas eidamas pirmą ir neatskiriamaus tamsumoje nuo minios, kalba:

— Šiandien nuo mus atėmė parašą kraują — ano šios dienos mes turim but piliečiai.
Nerviškai verkdamas, kitas jį pertarė:
— Teip... parodė save mūsų tėvas!
Kitas grumodamas istarė:
— Neužmiršime šios dienos!

Ėjo greitai tiršta masa, kalbėjo daugelia antsyk, balsai chaotiškai liejosi į rustų užimą. Kartais kas- nors pakėlė balsą, stebė ant vaiaudėlės visus.
— Kiek žmonių išnušta!
— Už ką? Už ką?
— Ne, mes negalim užmiršti šią dieną!...

Iš šalies atsiliepė silpnas, užkimeš balsas, skam- bantis, kaip prausystė:
— Užmirsite, vergai! Kas jums — kitų kraujas? — Tylėk, Jokubai!...
Sutemo labiau ir pasidarė tyliaus... Žmonės- ėjo, dairydami į tą pusę, iš kur girdėjo balsą, mur- mėjo...

Iš namų laugo ant gatvės atsurgiai puolė gelto- nu šviesa. Jos rate, ties žiburiu būvo matytis du juo- di žmonės. Vienas sėdėdamas ant žemės pasirėmė pečiu į stulpą, kitas pasilenkęs prie jo matomai sten- gėsi pakelt. Ir vėla viens iš jų tarė rusčini ir liudnai:
— Vergai!...

LAISVĖS DVASE.

Apšaukite mane pasaulio skerdeju, vadinkit plėšėja gerovės ir laimės. Surinkite burį nuožniausių medėjų — Aš nedrebu, nes nepažįstu baimės.

Išskaitit ant manęs įvairius vardus — Nomenkliaturoj pabrėžkit niekingai. Vienok nenutilsiu; skris aidas skardus — Nenyks!... Pasieks tikslą laimingai.

Primeskit man klastą, prasizengimus, Kurių aš niekad nepapildau... Siųskit ant manęs baisius prakeiksmus — Aš neraustu, nes vien tik tiesą gyildau.

Nūkalkit storiarius retėžius, uždekit; Imeskit s ipriamion tvirtovėn, giliai; Jei norit meisk tės arba ir zavėkit — Nekenks m n n eko — luso! man keliai! Menkutis.

KA ŽMONES SAKE?

Aš bandžiau nedžiaugtis ir nevertkti, Aš bandžiau neliusti, nešaipytis, Stengiaus įvairumą žučiui smerkti, Stengiaus nuolat vidurio laikytis.

Nenorėjau žemytis, didžiotis, Nenorėjau pykti ir nekęsti, Bet nepaisiau ir labai meiluotis, Troškau vienodumui pasišvęsti.

Aš norėjau tam tik pasiduoti, Kas galėtų buti nuolatinis, Tam, kurį negalima nuduoti. Žmonės sakė — aš esmiu medinis.

Jonas Viskoska.

SONETAS.

Tu tik viena įstengei rasti Raktus jaunųjų, širdies gilios. Ir sunku bus jau beužkasti — Jau nebūrim — meilė vylios.

Tu tik viena; tos akys melavos, Lyg zvaigždė šviečia iš dangaus. Skaistus veidelis, kasos gelavos Blizga... Tarsi gintaro braugaus.

Tu tik viena iš visų gelų; Teip skaitus, rodos, t e žiedai. Tu tik viena, ką meilės keliu —

Pradėjai vest. Bet ar nepuls šiaures ledai? Štai! kiek danguos' užsvito „stelių“? Ir štai! jau nyksta... kaip umai!... Menkutis.

*) Stella — lot. zvaigždė.

„The Bell”. (Jeigu tai buvo tik apgarsinimai, taičion laikraščiai nieko bendro neturi su firmos puolimu. R) Bet dabar kaip firma užsidarė, tai nėvie nas tų laikraščių nė vamteli rodos nežino. Atsitiko bai si vagystė, o vienok ją mes patį ir mūsų spauda, kaip ima nydami skubinasi užtyletl. Teip gerai yra Amerikoje vogt, jeigu kas moka daug pavogt...

Pas mus naujienų yra be galo; tik galia, kad Chicago yra du bet laikraščiu, o jie žmonės nieko nepraneša, kas ča darosi arba kad ir praneša, tai ankštyr kojomis. Tik klausykite: nuo pereinų metų žiemos čia įėjo į madą prelekcijos. Mat tas daug geriau, kaip prakalbos; nes ant prakalbų sunku surasti žmogų su gera iškalba; o ant prelekcijų, tai parašė kas arba knygelę kokią paėmęs perskaitė — ir šis tas išeina. Prae tuose metuos vienok regis geriaus sekėsi pas mus prelekcijos, — nežinė, ar prelegentai geriaus prisirengė bavo, ar svečiai mažiau buvo išsilavinę ir mažiau tereikalavdavo, — nes ant klausimų pernai atsakinėdavo geriau, neg šiā žiemā.

Grudžio 15 pereinų m. Dr. Butkevičius laikė prelekciją ant temos: „Pažink pats save”. Bet, pradėjęs nuo bakterijologijos, azbargė ant ligonbičio, kurį neva jis rengia statyti ir kaip ankščiau minėta „The Bell”, ištirkt lietuvų pinigūs. Dr. Rutkauskas be meles su kritikavo, liepė nė tarp lietuvių nepasirodyt, kol „neišmoks lietuvų kalbos”. Tā darė Dr. R. dėlto, kad matė savo konkurentą...

Sausio 12 d. K. Kasputis laikė prelekciją ant temos „Japonija ir japoniečiai”. Ir čia prelegentas nesilaikė temos: išleido į ypatų gyvenimus (bijografijas) su didžiausio mastalų biznierių pavymais...

Sausio 26 m. Šeškiešės prelekcija buvo ant temos: „Moteris ateities”. Skaitė kokį tai vertimą; tėma žinoma, graži; bet vertimas buvo pilnas augštos reikšmės žodžių, kit net pėčiai prelegentei sunkūs buvo ir ištarti, o klausytojams buvo dar sunkiau suprasti.

Skaitytojas pasakys: matai kaip jis moka kitus kritikuot — o pabandyk pats! — Naje aš nekritikuojū, tik nurodau mūsų apsišvietusiems vyrams ir moterims, kad prelekcijas imtų iš žemesnių klausimų, iš tų kurie jau čia žmonėms reikalingi ir kasdien jų yra matomi, tik jiems nesuprantami. Išverčiant, reikia parinkti lengvesnį turinį ir aiškesnėje formoj žmonelėms perstatyti. Prelekcijos Chicagoje dabar yra laikomos kokiose 7 ar 8 vietose. Jeigu jos but tinka mai parengtos, kokia tai ne išpaskyta nauda butų!

Sveikas.

Vietinės žinios.

— Keletas moterų kliubų ir įvairių draugijų New Yorke, išsiuntė 200 delegatų į valstijos valdybinį miestą Albany, kur kongrese šiā savaitę bus svarstoma, kaip vad. Hooke rio rezoliucija, kad duot New

Yorko valstijos moterims bāl savimų teises. 11.000 sufragisčių moterų reikalauja. Paskui anas delegates, išsekė ir kitės, kurios būtinai priešinosi duot moterims teises! Kaip ta įdomi bilė nusišvers, dar nežinia.

— Iš New Yorko gyvasties apdraudimo kompanijū, šiā savaitę Serlijos karalius Petras ištraukė \$200.000 sau pripuolančios pašėpos. Mat jau sukako 64 metai.

— „Robotnikė” randame pranešimą, jog vietinė, Brooklyn, „Lietuvių Apšvietos” sukviėčia ant kovo 8-tos, 3 po pietų didelį lietuvų ir lenkių moterų susirinkimą. Atsibus jos Kosciuskos salėje, 42 Grand str. Susirinkimo tikslas — arčiau susiprasti tų dviejų tautų moterims, ir, jeigu pasirodys galimū, sutverti bendrą moterų sąjungą.

— Praėjusiam ketverge, p Draugelio salėje skaitė J. Sūkys referatā ant temos: „Socializmo istorija”. Ant tos pat temos bus skaityta kitas referatas per neseniai iš Lietuvos pribuvusį inteligentą, p Račkauskį, vasario 27 d. vakaro toje pat vietoj.

— Brooklyn daly, vadina moj Maspeth tverzai nauja lietuvų parapija Organizuoja ją kun. N. Petkus.

Atsisaukimas. New Yorko ir Brooklyn darbininkai ir darbininkės! Užėjus blogiems laikams, bedarbei, tapome išmasti iš dirbtuvių ant gatvių, o neteke darbo, kaitu nustojom maisto ir pastogę. Liko tik vienas kelias — mirtis nuo bado ir šalčio. Ne draugai ir drauges! Budami suvertojais visokių gėrybių, turime pareikalaut, kad mūsų darbo vaisiai mums patiems priguleit, o ne pinigais sau jalei, kuri viską susiglobus, net ir darba nuo mus stėmė!

New Yorko „bedarbių gelbėjimo” konferencija, vas. 18 d. nutaė susirinkti pas miesto valdybos namą (City Hall) visiems nedirbantems žmonėms. Tam paskyrė dieną Tą Kovo (March), antrą valandą po pietų. Bus tai rami bedarbių demonstracija ir reikalavimai — „mes norim darbo”!

Darbininkai ir darbininkės! pasistengkim kuo skaitlingiau siai susirinkti 7 d. kovo mėn. pas „City Hall”, New Yorke ir p reikalaukim darbo ir duonos. Pasirodykim, kad esame jau susipratę, pamačiusi valdžia mūsų darbininkų solidariškumą, pasistengs mūsų reikalus išpildyti. Nepamirskit 7-tos kovo! Ten susirinks išalkusių ir nuskrįastųjų minia.

Ir mes, lietuviai ir lietuvės, neatsilikim! Juk daugelis jau ir iš mūsų yra tokių, kurie neturim darbo, o mažu kits — nė cento už ką duonos kąsnį nusipirkti? — Yra kviečiami visi be skirtumo darbininkai kurie dar ir kiek dirba; teipgi kviečiame ir iš New Yorko aplinkinių. Dar kartą paantrinu: darbininkai ir darbininkės, ne pamirskit 7-tos kovo! Stengkitės susirinkti pas miesto namą ir pareikalauti, ko šiandien mums rekalanga, o nėra.

Jeį pa-irodysim didelę minia išalkusių, galim ko mums reikia.

Teipgi bus kalbos įvairiose kalbose.

J. M. Danielius.

PERŽVALGA.

— „Keleivio” 7-ame n r e randame pranešimą iš So. Boston, Mass., kad tonykėčiai lietuviai jau entvirtino savo seniau padarytą sumanimą — uždejo kooperacijā (bendrū sudetų pinigų draugijā). Draugijos kapitalas susidė iš \$50 000; tas jau tapo įstatymiškai įkorporuota ir parduos žmonėms akcijas (vienai — 5 dol.). Draugija turi tikslą statyti Bostone tautsą namą. — Nors čionyškėčių lietuvių pirmynėiga ne labi didėli pastumėjimā randi tokiuose sumanimuose, bet visgi dalelė krutėjimo tame duotasi pastebet. Savo viešą namą ketavi pasistatė, kad ir įves jame visų pirmiausiai neišvengtinaį „barą”, vienok rasis vietos da ir knygynėliams, skaityklai ir viešiem susirinkimams.

— „Vilties” (vilniškė) 5ta monve. rašo iš Senapolis apie ten atsibuvusį (sausio 7 d.) visuotinaį „Žiburio” susirinkimą. „Žiburys” — kiek mums žinoma yra kunigų pasėta klerikalų auginama draugija. Rašo tarinti „tuk-tančius” sąnarių ir apie 10 tukst rub. metinės apyvartos. Draugija puošta kunigai ir net dideli dvarininkai, k. a. gra pas. Potockis ir p. Rimarkė viečius. Veiklams — maž saugjieskosi sau štokios dirvos: 1) žmones sviest, 2) kultūrą plėtiat ir 3) labdaryste užsiimt.

Darba pariuojasi klerikalizmu. Susirinkime iškilā įdomus ir visai netikėtus nuo kunigų pėsės klausimas: tūi kunigai atrandā, kad „Žiburys” turi buti partijviskas — ukininkai sau darbininkai sau. Tū dviejū luomų reikalai esą priešingi. Teip ir padarė draugijoj eis politiska partijū kovā, kunigų palkikoma ir ukininkų labui išvedama. Kur- kur, o čia kunigai neatitaioimai prakišo, — nes paleido iš rankų ikišiolai laikytą obalį: „mokslas — ne partijviskas”. Prasidėjus „Žibury” luomų kovai, darbininkai neretai išves kunigelius į laukus.

„RAISTAS” BAI PAGEIDAUJAMA KNYGA. JAU IŠEJO IS PO SPAUDOS LIETUVISKOS KALBES. Ji parasyta vieno iš geriausių rašytoju Amerikoje p. Upton Si. edit. „RAISTAS” teip žingėdi ir visą pasauli reikalaujama, kad 15-ka višokių kalbų išverstā. Mums tuom atvyosnė, kaip Amerikonas aprašo Lietuvius, nuo isipimo is laivo — visa gyvenimā Amerikoje, vieno vargus, kitų lėbavimus kaip žerkio perstate. Perskaitę „R.” geriaus pažinsi Amerikos gyvenimū negu daug metų gyvenęs ir visų sunkybū patalpūs, kaip padaro didelius pinigus, jog nieks Tavys negalės prigaut. KNYGA gikliai parodo kaip pinigūčiai barbariški išnaudoja ir apgaulinėja darbininkus, kaip išgėdina jų moteris, suardo seimynų gyvenimą, ir pastūmė į paleistų ystę, teippat kaip mėsos skerdinys primaiso visociū blaurybiū ir nudlijant žude žmones. „RAISTAS” pūta akymams, kiekvienam ji labai naudinga perskaityt — įpatinai ankščiau. Tā knyga sujūdino žmonie, sudarė parlamentai ir Amerikos prezidentis. „RAISTAS” yra tai stora, didelė KNYGA, jos prekė kaip ir angliškas originalas; kuris atsis 1 dol. 50c. aptarė tą svarbū veikalą. Siūniant pinigus reikia adresuoti

J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, N.Y. YORK, N. Y.

KAME TEISYBES PAGELBA?

Bunant žmogom darbininkom, išeinant iš darbo perkio, te mane šaltis ir tas teip pa kūrto mano sveikatą, kad nieko veikti negalėjau. Vaikščiojau pas vietinius ir draugystės daktarū, bet tas ne tik negelbėjo, bet dar vis labiau nykau, galva labai skaudėjo; ausyse užė ir sunkumas ant krintinės sunkino alsavimą, o čion vėl vaikščiojant skausmai visame kune ir sąnariuose padarė mane kaip stulpą — ne išsitiest negalėjau, net kvapą sunku buvo atgauti. Mano daktarai pripažino: jau kad ketaras pas mane perejoį dionvą, nes mano skrepliavimas įkinkęs juos tame. Ant galū perskaidei apgarsinimā Dr. Collins Medical Instituto Nwe Yorke ir aprašiau savo ligā. Apturėjau is ten vaistus ir suvalgojus juos pagal duotus padvadyjimū ne tik visi kankinimai ligos prapuolė, bet ir gaudinimas džiova visai išnyko, o aš pasilikau sveikas kaip tartum niekad nesūgęs. Už tai turiu buti dėkingas tam Institutui, nes jeigu nė jo daktarai, tai be abejones būčiau jau po velėna buvęs. Dabar esiu sveikas, dėkingas ir laimingas, ir Collinso Instituto niekomi neužmiršiu už sugrąžinimą man sveikatos.

Są godone,
L. Razukas,
4092 Lancaster str.,
Philadelphia, Pa.

Bus puikus Teatras!

Bus išleima drama Ponas ir Muzikla, atsisbus 2 d. Kovo 1908, 7 val. vakarė, saleje M. Tchobos 1131 Wyomėng ave. Stomerville, Pa. Pernaime dainuos dainelės burelis mergaičių gražiai išlavintas. Broliai ir sesers, lietuviai ir lietuvaitės, nepraliskit šios progos, atsilankytit visi ant minėto Teatro.

Tiketai 35 — 25 vaikams 10c. Užkyviečia visos — Komitetas.

Kaip unija gelbsti savo žmones.

Stengiasi padaryti kovą prieš ju padėjimą.

Unija daro viską, kas tik yra jos galėje, kad apsaugot angliakasius, stengiasi, kad įvairiose valstijose įsigliatu ros išleistų tiesas, priverčiančias angliakasyklų o ratorius

„RANKPELNIŠ“

piguasius laikraštis, loi žinamas Lietuvių Social-demokratų darbininkų Sąjungos, Didžiojoje Britanijoje. Eina kas dvi savaiti. „RANKPELNIŠ”, Stovėdamas ant darbininkų reikalų sąrgybos, rūpinasi suteikti daugiausia žinių apie darbininkų padėjimą ir reikalus įvairiuose kraštuose. „RANKPELNYJE” tipata daugelis žinių ir straipsnių apie lietuvių darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur. „RANKPELNYJE” daug rašoma apie Lietuvos reikalus, apie darbininkų padėjimą Lietavoje. „RANKPELNIŠ” rašo ir yra pažadėję rašyti daug įžymių Lietuvos rašėjų. „RANKPELNIŠ” kalbe kiekvienam suprantama. „RANKPELNIŠ” kainu kiekvienam prieinama: metams 1 doleris, pusį metų 50 centų, 3 mėnesiams 25 centai. Siūniant „RANKPELNIŠ” laškus ir pinigus, reikia padėti teks adresu: „RANKPELNIŠ” redakcijai, L.N. Bank, West End, Bellshill, Scotland.

įvesti angliakasyklose apsaugojančias pabukles ir atsargiai, kad nebūtų didelio pavojus darbininkams, kasautiem angli.

Juo didesnė yra unijos galybė valstijoje, tuo greičiau ten gali buti perleistos tiesos, apsaugojančios mainierius, tad mes raginame savo viengūčius kurie tiek daug yra suzeidžia ma ir užmusama angliakasyklon, kad jie darytū, ką galėdami, kad sustiprinti uniją. Jiė gali tā padaryti, padidindami unijos sąnarių skaitliū, nes skaitlingumas unijos sąnarių yra jos galybė. Daugelis matomai nesupranta to, jiė apleidžia progā pagerinti ir padidinti uniją. Per tā apsilėidimā trojtija netik jiė, bet ir jų draugai darbininkai, nes per tai darosi sunkiau padaryti naudingā sutartį su angliakasyklų operatoriais, išgauti nūo jų didesnę mokesčių arlia išreikalauti kokius pagerinimus prie darbo, kokių mainieriai nori. Unija nuo mainierių reikalauja tiek mažai, o duoda tiek daug, kad mes negalime suprasti, kaip jiė gali nematyti kokių naudū jiė turi budami unijos sąnariais ir padarydami ją stipresne ir įtekmingesne.

Ji tiek daug gero padarė mainieriams įvairių distriktų pereinam laike, kad ji pasirodė esanti gabi daryti jiems labą, teip kad nė jokios priežasties apie tai abejoti.

Mes račiname, kad jei mūsų vienučiai, kurie dar nepriėguli prie unijos, paklausys mūsų patarimo ir nevilkindami prisirašys prie unijos, jiė is to tarės naudū, ir galų galė pasakys mums aciu už gerą patarimą, kurį mes dabar jiems duodame.

KNYGOS SAVOS SPAU.

„Gyvenimas „Vienybės Lietuvnikų” Redakcijoje.
Adomas Mickevičius. Jo gyvenimas, raštai ir darbai. 15c.
Ar socialistas gal buti kataliku? Socializmas ir draugams darbininkams. 10c.
Auga darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokių sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. 15c.
Eglė žalių karalienė. Dramatas pankiuose apsiroiskimuose, parašyta iš mitologiško sėnovės lietuvių padavimū. 15c.
Gyvenimas Genavaitės. Pamokianti ir labai sujūdinanti apysaka iš sėnovės laiku. 50c.
Harbertas spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijos. Paruoš Krapotkin. Vertė Dr. Šlupas 15c.
Ideja ant mėslyno. (Apsyaka mūsų dienų) Ši knyguotė parodo inteli-

gontā žadėjusį studentui ant daug dirbti dėl tautos. Tabaigęs mokslā visko atsisadejo. 10c.
Istorija apie gražią Katriukā ir jos visokius atsitikimus. 10c.
Išgriovimas Kouno pilies 1302 m. Dramatis keturiuosa apsiroiskimose, parašytas iš Lietu. deju 20c.
Is po budelio kalavijo (apsyaka) ir Kajinas. Apsykos is gyvenimo kaimiečių su žydū. 30c.
Ištokmė socialiskų samliū ant visū kultūros saku. 15c.
Istorija septyniū mokytoju. 50c.
Kabalas te pinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujančius atsakymus. 10c.
Kelsių Simas. Graži apsyaka is Lietuvos žmoniū gyvenimo. 10c.
Knygėlė dėl lietuvių kariūių Amerikoje. 10c.
Kunigija ir svietiska valdzia. (Margi piešiniū). Sutaise ir apgyvasio P. Medekša. 15c.
Kur mūsų išganymais? (Is visit surinkta medegė mūsų programai) P. Daujotis. Pust. 119 25c.
Laima ir planetos. Knygelė tiukanti jaunūmėnėm dėl amgaus laiko praleidimo; nes is jos gali buti apie savo laimā ar nelaimā, ar myli ji mergelo, ar ja vaikinas. 25c.
Lietuviškos dainos is visur surinktos. Yra tai rankras is 100 visokiū dainū. 2.60
Aparyta ta pati 2.50
Lietuvos Istorija nuo seniausių gyvūniū iki Liublino unijai. Parašyta Simano Daukanto. Du tomai pust. 1014 3.00
Aparyta ta pati audimo 4.00
Lietuvių Tauta Sėnovėje ir šiandiar. Parašė J. Szllupās M. D. II Tomai. Pust. 1025 Aprašo apie lietuvių prasiū. Kiekvienam lietuviui naudinga apie tai žinoti. 3.00
Mytbai pasakos ir legendos. Zemaičių. Yra tai akyviausios ir juokingiausios sėnovės pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus gerū ir piktū dvasiū, apie Laumes, Laimės, Ragams, Vilkaukus ir t. t. 58c.
Mūsų dielės (kas vargina lietuvius). Parašė Znogus 10c.
Našlaitė. Apsyka gėdūs 10c.
Paveikslai. Dvi puikios apsykos. Parašė Zemaitė 15c.
Persidovimas ir pelnas. 10c.
Pasikabėjimas apie dangū ir žemę 25c.
Palemonas ir Girzduta. Apsyka eilose. Is sėnovės gyvenimo pagai žmoniū pasakū, sėnovės įkėjimū is savo fantazijos. 20c.
Poeta. Nusikintas žiedas. (Vaizdeliai is gyvenimo) 10c.
Vargdieniai. Apsyka is tikrū atsitikimū penktos ir seštos dešimties 19-tojo simtmecio. Parašė Aleksandras Pomas (Guzutis). Šioj knygelėje aprašo apie baudziavos laikus Lietuvoje, kaip poniai kankino Villius Tell. Drama pankiuose aktuose. Yra tai geriausias veikalas garsaus vokisko poeto Schillerio. Dramatiškā formoje aprasyta čia kova už neprigulmystę sveicariū prieš Austrijos jungū darbai Svecarijes patrijotū, tarp kuriū svarbiausiu buvo Villius Tell. 20c.
Zemū duklės. Apsyka M. Radzevyčintės, is mūsų gulyno Lietuvoje. pust. 228 50c.
Zmogus. J. Ankuratero apsyka. Smagi apsykaitė pasiskaityt. Pust. 40. 15c.
Zmones. Apie Lietuvos ubagū gyvenimā ir ju baliū. Didei akvya ir juokinga 50c.
J. J. Paukstis & Co.
120 124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiski Paveikslai

Naujai atsoausinti, labai gražūs.
1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Alzirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.
Paveikslū miera 22x28 coliu. Prekė 35c. kornas.
Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00.
Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c.
Pinigus prisigaudamas adresuok: J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Daktarai tiki in tai.
Spitolese ir privatnam praktikvo-
line Ameriko ir kitur usmare, ge-
riausi giditojai vartoje

Dr. RICHTER'S
Anchor Pain Expeller

Kaip vaistas nog Rheumatimo,
isinarinimo, skandimo krutines ir
teip sanariu. Pretaleis per geariau-
sioe Giditojus ir Ju rodos provas.
Visi aptiekorei pardada po 25 ir
50 centu.

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

NAUJAS LAIKRASZTIS
Pirmyn

Literaturos, politikos ir ekonomi-
jos visuomeniskas laikstis pradės
eit po nauju metu Minersvillej.
Redaguos ANTONOV. Kaina laik-
raszio: metams \$1.50, pusei metu
80 c. Su įvairiais reikalais kraipitis
ir prenumerata siusti pagal šituo ad-
resu:

J. Ramanauckas,
P. O. Box 538, Minersville, Pa

"VIENYBES LIETUVNIKU,"
AGENTAI.
Adda, Pa.
W. Sarpalius.
Baltimore, Md.

Jonas Zelvis, 711 W. Lombard St.
J. Lius, 22 S. Green St.
Brooklyn, N. Y.

E. Fronas, 73 Grand St.
A. Dirzivalaitis, 97 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.
A. Jankaukas, 52 Hudson Ave.
Cambridgeport, Mass.

S. Gritz, 341 Main St.
Chicago, Ill.
F. Eismantas, 8252 S. Halsted St.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
Elsasbeih, N. J.

Dom. Boczkas, 211 1-st St.
Montallo, Mass.
B. P. Mekinis, Box 124
New Britain, Conn.
M. J. Czeponis, 21 Pleasant St.
New York

A. Lesnauokas, 144 Houston St
J. M. Danielina, 64 Cansercort st.
Nangauack, Conn.
A. Levandauokas.
Scranton, Pa.

J. Petribis, 1514 Ross Ave
So. Boston, Mass.
N. Gendzolis, 224 Athens St.
Springfield, Ill.

J. Klembaukas, 7 Mill Row.
Spring Valley, Ill.
P. Milobunas, Box 146
Waterbury, Conn.
J. Zementaukas, 30 W. Porter St.
Westville, Ill.
V. S. Kreivonas.

Ar reikia mums gerti vanduo?
Vaistininkystes zinovai, isiranda,
kad daugelis sunkiu ligu gali but
susekama iki gerimo natyro vande-
nio ir kad daugelis epidemiju paeina
is to. Mes esame „tanta kraustitiny-
biu“ ir neįstabu, jei kas pataria liau-
tis vartoti vandenį gerimui. Bet jis
nepasake, ka vartoti vijojejo. At-
sargus žmones atvirina gerimui van-
deni, bet daugelyje atsitikimu šitas
darbas yra visai negalim. Reikia
kiekvienam prisitaikyti prie funkci-
ju savo kno, kol jis yra naturalis-
kas, pridėk 2 centu ant atsakymo
laiskui, o niekuomet ne sigailėsi.
Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

VIENYBĖ Telephone 1408 Greenpoint.
KUR TEN IR GALYBE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA
APTIKA
VINCO DAUNARO,
182 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulyčios.

„Vienybės Lietuvniku“

Visoki reikalaujami spaudos dalykai yra atliekami
PLYMOUTH po senoviai, kaip tai: plakatai, tikietai,
konstitucijos ir kiti visoki reikalingi darbai.

Stumtimas Pinigu, pardavimas Laivakoreju ir
visokiu knygu, paveikslu, popieros gromatu rašymu
ir teip toliaus.

PO ŠIUOM ADRESU:
J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

ZMIJECZNIK
SU DIEVU IR TEISEBE

RATTLESHAKE LINIMENT

TOLIAUSIA NUBISI.

Geriausias Linimentas arba **PAIN EXPELLERIS** ant svieto nuo visokių **GALVOS** skaudėjimų, **KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELU, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIU.**

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigolbėti, neįsiskok rodos pas kokius nemokytus žydėlius ar kryžionks savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo loceg vientautį, reikalaujamas tikru grynų ir gydanciu vaistu — pas **ALBERTA G. GROBLEVSKI,** Plymouth, Pa.

garsu dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolu“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyseju savo sunkiai uždirtbo centu.

Turimo gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikta randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai iau tukstantis padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai **SLAPTAS** ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuomet ne sigailėsi. Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

PUKIAUSIAS SALJUNAS
JONO RAISO,
Skaus alus, gardi arielka, visoki vynas ir kvepeni cigarai.
Lietuviai, reikale nzikit pas svo tautietji, o visados busit užganėdiuti.
769 Liberty Ave.
Cor. Shapperd Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Pigus ispardavimas
del stokes pinigų
Pas **JOSEPH MERESMAN,**
116 Berry str. kampas North 7 st.
Brooklyn, N. Y. Parduodam visoki rabus, kaip šliabinius teip ir prie krikšto. Teiposgi rabus dirbam ant apstelveimo moterims ir vaikams

„Lietuvos Ukininkas“
LAIKRASZTIS

Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms Išeina viena kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto.
Lietuvų metų prekė... \$1.80;
Amerikoje... \$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvyne Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir gėri pamokiomai ukės reikaluose.

Vienas no. del pamatymo 5 centai
M. J. DAMJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill

Jon Wasczila,
Pasiva puikiai drabuzius ant visokių madų, kaip vyrams teip ir moterims siutus.
Reikale meldžiame tautiečių atsilaukyti ir persitikrinti iš mūsų darbo gerumo.

Jonas Wasczila
E. 14 st. and Walnut st.
BERWICK, PA.

Daktaras Tiesu, Czupka.
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.
First National Bank, Olyphant, Pa.
Panašellais ir Kotv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa ludyjimams (dovianastis) išropini Rosioj ir Lietuvoje.

GERIAUSIA UŽEIGA PAS VINČA ŽARSKĮ.
Laikau puikioje vietoje Salijna, užlaikau skaniausius gerimus. Aly, Arieika, visoki Vynai ir kvepenius Cigarus.
Lietuviai nepamirškite arsilanyti pas savo tautietji po Numeriu
111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

METAMS UŽSISAKYTI „ŽARIJA“ 1908 METAMS.
„Žarija“ eis po nauju metu toj pačioj dvasioj, kaip ir ligšiol, — viena kartą per savaitę.

Kaina metams 3 rb., pusmeėini — 1 rb. 50 kap., 3 mėn. — 80 kap., 1 mėn. — 30 kap. Užsienio: metams 4 rb., pusmeėini — 2 rb., 3 mėn. — 1 rb. 50 kap., 1 mėn. — 40 kap.

Beto, „Žarija“ duos:
a) tiems, kurie surinks 10 apmokėjusių prenumeratorių, vienoliktąjį ekzemplierių dykai.
b) tiems, kurie užsimokės už visus metus, dykai „Darbininkų Kalendorių 1909 metams, kuris išeis rudenį 1908 m.

Laiskai ir pinigai reikia siusti redakcijai, o ne redaktoriui, leidejui arba administratoriui ypatiskai, kadangi išeina visoki nepa-rankumai.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siusti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pinigais, bet ne „money order“iais.

Adresas: **VILNIUS, Pilies šerag. (Zankovi par.) N 10, but. 4.**
„Žarijos“ Rrdakeijai.

GRAMATIKA
angliškos kalbos.

su ištairimu kiekvieno angliško žodžio Lietuviškai, kaip tai: *beast* (hyat) *žveris; eight* (ait) *aštuoni; eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisiantimu - \$1.25

Naujas Budas
išsimokinimo gražiai Lietuviškai rašyti, be pagelbos mokiniojaus, 24 psl., su prisiantimu - 10 ct.

Pinigus reikia siusti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip iso mokt skaityt ir rašyt be mokiniojo, 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Psl. 64. Su prisiantimu 15c.

P. MIKOLAJNIS,
P. O. Box 62 New York City.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus aluio, porterio ir kvepeni cigarai. Salė del draugysčių ir šep susirinkimj.
Reikale kreipkitės pas savo tautietj **VINČA DAJNĮ.**

Lietuviškas Dzegornikas
Szinomi užsiimu jau 20 metų.

Užlaiko visokios rudies laik raštus, auzinias, pavatoni ir kisenlinius vyriusis moteris kus, aukelintus ir siorinintus rėzėliava, visokius ziedus, epl Ras, anskaites ir vraz, alietus teip si vrazvonei ziedus, si de du litera, diena, mēnes, metu su vardais dykai. Teipogi tai su siene visus pamatimus ir pamatius dalykus Gausite už pigia preke suatsakanke rasyte.

Norite užsiferderuoti laikrodij aukinai ar sila brinj, ar paucknotu, tegul prisinčia savo tikra adresa ir 50 ct., o mes prisitum ant Espresso ir persitirajus gali uzimoket pinigus ir pasitum.

VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Bukie linksmas!
Muzikantai abelau linksmi, perai plaukus turit ebrne ligus ir neslenka ir nera plaukancu, perai kad nera nēviesi, užsiotimas yra geras ir nesvaldas nēra? Tai vartokite, Prof. Brindzaas Wontorfil Mair Grover, kurs žednas vartodamas užsigandėlia, ir apie puse milijono padėlavontu ta dasolo Jeigu norite gailto atsilankti per isakja busisefusa Dykal vis apracmai nuo ko plaukai slenka ir plinka ir pliskauja tairatitise, mes žyduoles su stiončiams panevėli ir C. O. D. nobijolite parsite isakja ba nereike nē cents moketi už visokias rodas (Vatstaine Dykal) gailte gante po adrian
908 Broadway, notofil Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mar. manų krantrute iustetega nuo 1877 Specialistai Rupturochardnos, ir skina, i Apparatu visokiu isdyrbėjai daj visų Hospitalju. Par itaiskus klankite rolos po ziom adrian.
J. M. BRONZA & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

GERIAUSIA UŽEIGA DEL LIETUVIU
pas **JONĄ KULBOKĄ,**
Skaus Alus, gardi Arieika, visoki Vynai ir kvepeni Cigarai
TURIU AGENTURĄ.
Parduodu lotus ir namus puikioje vietoje, ant gerų islygu, galima pirket už pilną preke ir ant ismokesciu, už pilną preke preket 15-tą procentą namazina. Szi puiki vieta randasi **LINDEN, J. J. Nuvažiavimas dovanai.**

Dasižinokit pas **AGENTA**
Joną Kulboka,
74 Grand Street,
kampas Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.
Vietoje, ka bankoje pinigus prazu-dot, tai verciaus nusipirk tota arba namus o tada pinigai nēkade neprazos. Su guodane gero velijantis.
JONAS KULBOKA.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovano'a
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkes Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską iszdirtina.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETU, BERLU, MARSALKINIŲ LAZDU ir tt.

Turite už ga. be apretiszi guodotiems Kunigams ir guodotin. Draugystems, kad asz dirbu wiens augszciaus paminėtos dīgus Piglausci, Teisingausci ir Gerlausci, nes per 50 metų užsiudama iszdirtibimas igijau geriausę praktikę ir del to gailu wiska padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim vienus kitą.
Reikalaujami šipkorėjų važiuoti i senąjį kraują, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminias, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, nūmžirškite atsilaukyti i **LIETUVIŠKĄ BAKĄ,**
W. G. SAVA,
13 S Penn'a Ave. WILKES-BARRE, PA.
Gyvena točiam savo imnue.

Naujas Telephonas No. 8208.
Jonas Dziedolikas
LIETUVISKAS GRABORIUS.
Karietos an vesėliu, lai dotavij ir krikstynų
Vežimai perkraustymui ir t. t.
509 Main st. KINGSTON, PA.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas **PETRA A. DRAUGELI.**
Skaus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepeni cigarai, ir puikios užkandžiai. Salė del mitineu ir vesėliu. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdiuti.
73 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PASARGA DEL PAMEGDZIOTOJU.
Begyje paskutinių keliu metu atsirado daug pamegdziotoju mano Trajankos, taigi buvau priverstas isimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office, Washington, D. C. Pranešu publikai, kad pirkdami visados reikalaujant KAZUNO TRAJANKOS, o pamegdziotojams, teipgi pranešu stnatosi vartojus zodj Trajanka, nes kitaip bus pašaukti i U. S. sodą. Mano Trajanka sudeta keturkampios geitonos baksknos ir parsiuduoda po 25c. ir 50c. bakskukas. Lietuviški storninkai laiko beveik visur. Per paotą reikia prisijut 5c. arba 10c. jeigu pas mus siunčiat.
Agentų reikalaujami visur.
L. M. KAZUNAS, Shenandoah, Pa.

Dabar laikas naudokites visil

Geriamia vieta del pirkimo su gražiais balais Armonyko, Strijka Lonsertinio, Klarnetu, Triubu ir daug be viokio muziku. Su instrumentu. Geru Dzegorniku aukstinu, visokiu žiedu, Looengėlia, geri Beltu. Albumai del fotografiju, Revolveriu, Striebu, Elektrikiu Llamonku, Robiuu Lliaru, Acream Pečėju, Pluknu aukstinu (Jouatain pen), Gramatiku, Zodynu, Istoriau ir Maidu knygu, visokiu gražu Popieru del rados gramato su visokiu apskaitymais ir calnuoms tuclaus už 25c. 50c. imamai už \$1.00, odell drokuojama mašinuo gana gra-
Ziai ir greitai drokuoja. Iltaras ir visa mašinuo padaryta iš geriausio plieno. Preke tik \$6.50.

Užlaiko kitoku isdarbu mašinulu keliu gatuke ir daug be nau-
gingu visoku dalyku. Kas nor aptureti kataloga tegul prisinčia už 5c. namke ir teisinga adresa, o aptureti 84 puslapiu dideli 50 metu NAUGA RAITULOGA DYKAI. Kuriamis yra simtas visokiu aukciu, su vis du žinotai kiti pavyslele ir is kurio matysit jog mano favoras pirmos klasės, prakes priemas kaip kitur. Stornykam, Agentam ir Perloriam per šiuo visokius favoras labai pigiai. Duodu dideli atada adresuokit:
K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Trieteliai! duodu jms žinių, kad mes parduolam Sifkortes ani visų gerioiausiu laivų už pigiausia preke. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antwerp ir Netherlands Lines Rotterdam. Siundėlame pini-
gus, kurius jus pristeliai gaura i 15 dienu. Musų kantoroje galite su-
nekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ataikite ir persiliudikite, kad mes per
52 metus su koznu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardādame tikietus ant
visų galežinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus ir depositų bankos ir mokam
po 3 procentus ant metu. Procentą tik ta mokam nuo 50 dolariu ir vir-
šaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir isimti
gali kozną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovano'a
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkes Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską iszdirtina.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETU, BERLU, MARSALKINIŲ LAZDU ir tt.

Turite už ga. be apretiszi guodotiems Kunigams ir guodotin. Draugystems, kad asz dirbu wiens augszciaus paminėtos dīgus Piglausci, Teisingausci ir Gerlausci, nes per 50 metų užsiudama iszdirtibimas igijau geriausę praktikę ir del to gailu wiska padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Puikus Hotelis

Kaz. Milišausko.
Laikau visokius gėrymus, kaip tai: Alū, degtinę, visokį vyną portelį ir kvėpenčius Cigarus.
Priek tam laikau kriaučystę Steliotus stius dirbu pagal vėliausę madą, už prienamą prekę Reikale nepamirskit savo lietuvi.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešais Central Hotelį.
Hotelis žemai, o staučytė ant viršaus.

Mėsinių vėcia

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veisleną, jautieną, avinėieną kumpiai švieži rakyti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime visi pas **A. Adžgaucka**
201 Main st. PLYMOUTH, PA.

60 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is patentable. Communicate with us at once. **HANDBOOK on Patents sent free.** Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the **Scientific American.**
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms \$2 a year, four months, \$1. Sold by all newsvendors.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 65 F St., Washington, D. C.

Nauja Krantuvė

Nesupranantis visados užmoka brangiausiai; jeigu galima tavą nusi-pirkt už pusį prekės.
Atėkite ir persiladykite! Laikrodėlių, lencingėlių, žiedų, armonikų. Atėkite in mus krantuvę prieš City

A. E. Rakočy,

31 E. Market street Wilkes-Barre, Pa

Jonas S. Lopatto,

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsilma variamu pruvų vi-suosa teismuose.
Offisas ramuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PA.
Telefonas naujas Offiso 37
Residencijos 1284 R.

Grassel & Bahme,

Perėjimas nuo Charles A. Grasse, sr. laikau krantuvę, Karpetų, kiljonių, steningų popierių ir teip toliaus.
1506-1508 Beaver Ave. ALLEGHENY, PA.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

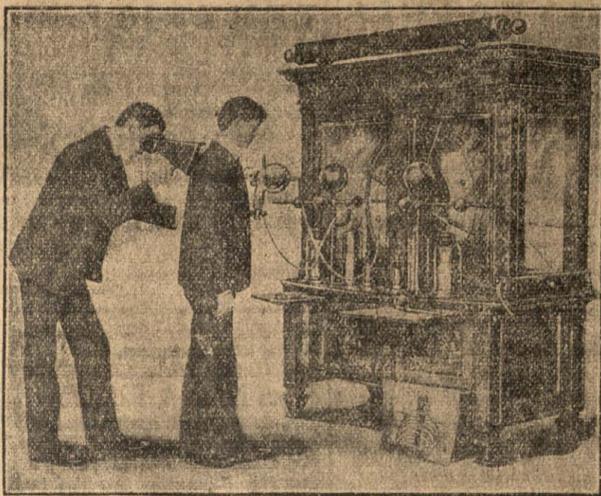
218 E. Main Str. PLYMOUTH, PA.
Puikiamsa arielka, vynas, skanus alutis, porteris, Elius ir kvėpenči cigarai.
Atsilankykit pas savo tautieį **A. NATAUTI.**

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st. Plymouth, Pa.
KAPITOLAS.....100.000
PĖRVIRZIS.....20.000
Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta užsilizska banka.
Jonh R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖ“ MYLĖTOJŲ DPAUGYSTĖS
Prezidentas — M. Paltanavyčius, 15 Millbury st. Worcester, Mass
Sekretorius — A. Ramanauckas, 122 Essex st. Lawrence, Mass.
Kasierius — L. M. Kazunas, 107 S. Main st. Shenandoah, Pa.
Knygius — J. Šimanavyčius, 331 Barnes st. Plymouth, Pa.
Literatiskas Komitetas:
J. Baltrušaitis, 1418 S. 2nd st. Philadelphia, Pa.
Dr. F. Matulaitis, 138 Badfo d Ave. Brooklyn, N.Y.
V. Szliakys, 10 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lenkiškas gydytojas iš senos tėvynės yra savininku, sugabiu elektrišku nudingų mašinų, kaip matote ant paveikslu, kur atėjas pas ligonį peržiuri ir atranda ligą ant kuris serga.

Ypatingai išgydymą visų užsilėnėjusių ligų kroniškų, vyrų, moterų ir vaikų. Jeigu esate serganti ir reikalaujete daktariškos pagalbos tai nesidukite netikriems gydytojams, kurio garsinasi duoda rodą dovanai, tik už gyduoles turį užsimoket ir tokiu budu išvilioja auo \$3000 iki \$100.00

Aš praktikuoju su pasisekimu jau daugelis metų ir užsilėnėjau simpatiją ir prielankumą su savo gera pasielgimu, o kas svarbiausia dėl mesų žmonių tai su pigumu. Negalima užtikrinti arba gvarantuoti, kaip kiti kad daro dėl ištraukimo pinigų, bet galima būti užtikrinti, jeigu yra išgydoma liga, tai išgydan kiekvieną tuojaus be užvilkinimo ir didelių iškaščių. Duodu ir nepaprastas gyduoles, kurios pargabentos iš seno kraujaus specialiaiškai.

Kurie serganti negali asabiškai atsilankyti tai rašykite laiška aprašydami savo ligą ir skaudojimą, tada apreiškiu išgydymą ir kaštus išgydymo jeigu ligonis tinka ant to, tai tuojaus pasiunčiu gyduoles ir reikalingus dalktus dėl ligono ir aprašome vartojimą gyduolių. Išgydė jau ne vieną mano gyduoles, tą liudija laiškų padėkavonės gautos nuo tautiečių. Gydan teipgi patrukima, rupturė be operacijos ir pertraukimo darbo.

Nesidukite apgaidinai aptiekoriams, kurie sau duoda vardą daktaro ir gydo kaip daktaras. Ligoniai nesijausdami geriau kreipiasi pas daktarą, su kuriuo daktaras turi daugiau darbo negu su ligėdju, kuris tiesiok kreipiasi pas daktarą. Ligai užėjus nepamirskite, kur savo kalba galėsite susikalbėti.

43 S. WASHINGTON st. WILKES-BARRE, PA.

Europiškas ir Amerikoniskas elektriškas gydymas.

Valandos: nuo 8 iki 10 ryto; nuo 12 iki 4 po pietų; vakaras nuo 6 iki 10.
Naujas Telefonas 1005. Senas Telefonas 650B

Revoliucijos Paveikslas

„Prie Lietuvos“, didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsilikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revolucijonieriai drasko maskolišką kanceleriją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose, su žaliojois laukais ir mėlynu dangumi ir tt. Tolkio lietuviško paveikslu da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prekė 1 doleris. Adresukit:
Lithuanian Art. Association
Bx 133, Shenandoah, Pa.

Lietuviziskas Ziegomeistras.

Szuomi užsiimu jau 18 metų.
Praneau viseloms Lietuviams, kad užėjau didelė kraunvė „Lietuviziskas Ziegomeistras“, kaip tai, laikrodžių sieninių, klavirinių cyto aukso vyrskų ir moterų skų su gėtomis avietėmis ir E. E. Vioškų žiedų alubūnių ir seip nestor, vateris ir merginon a didelė m pastirkime ir už prieilainą prekę. VISOKIŲ MUZIKOS PREKĖ. IRANKIU.
Stripkų, armonikų, stonų, klavirų, britvų, dronkonių nuszinių ir parasonų. Teipogi užiego-čip us patalison.
M. MINKUS,
Kampas Hancock ir
236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvizskai--Lenkiszka Banka

Parduoda laivakortes iš Amerikos į Europą ant geriausių laivų, Hamburg, Rotterdam Bremen, Antverp Havra Liverpool, Neapol ir tt.
Parduoda tikietus visas gelžkeliais į visus miestus visam sviete.
Siunčia pinigus į visas sviete dalis greitai ir už pigiausia prekę. Perka, parduoda ir išmaino visokius pinigus paga, dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

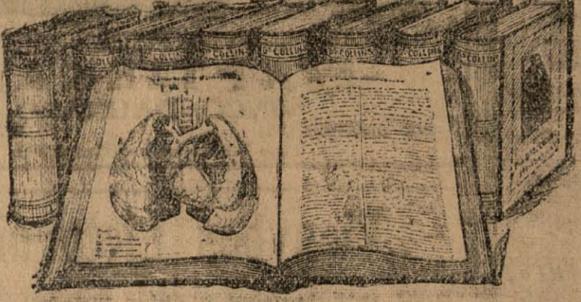
GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI.
Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakars. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryt
A. HURWITZ,
100E. Main str. 42 E. Market Str. 203 Lackawanna Ave
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa. SCRANTON, PA.
33-35 Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

KAS MIELIAUSE SIAM SVIETE?

Sveikata ir gyvastis. Dėl užlaikymo geros sveikatos žmogus turi valgyt 5 kartus ant dienos, visada tuom pat laiku, geriant gėrymus o ypatingai degtinę, visdos geik iš bonkos kokių čion matai, t. y. seniause arielka Suv. Vals. pradėta 1812 m. ir pripažyta per geriausius daktarus už gerą. Jos pardavikas A. M. Martusevičius nuo pirmos Apriliaus pusiliko savininku drauge su J. Symatu, teipgi lietuviu. Kreipiantės su reikalu adresuokite:
Martus & Symont,
302 Broadway, New York City, N. Y.

IR VEL 100 TUKSTANCIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS
Daktariškos
KNYGOS

VADOVAS
IN
SVEIKATA
Didžio 208
puslapiu

Nes pirmosės po 50 tukstančių laidas; kaip bitės lietaviai išnešioja — po visą pasaulį knygas.
NAUJA paskutinė 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip būti sveiku, nuo ligų apsiserget, išsigydyt ir žingeidžių paslapybių žmogaus gyvenimo — pripildyta
Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto.

VADOVAS IN SVEIKATA parašyta aiškioj kiekvienam suprantančioj kaiboje.
TĄ KNYGĄ yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiause sergantiems.
ŠITA KNYGA pe-skaites, netik mokės, kaip būti sveiku, nuo visokių ligų apsisergeti, bet ir daktariškam mokslie apsisvies, o ir žinoti kur ir kaip išsigydyt sergantis. „Vad. in Sveikata“ apart moksliskų išaiškinimų, net su pavelskais parodo, subudavojimo žmogaus visas paslapybes, lygei plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškas gyvenimas ir abiejų pusį, kaip darosi ir kaip būti laimingu.

KAD VADOVAS IN SVEIKATA didelė knyga, tik perskaities ja, viska galėsi atrasti. **DOVANAI** ją kiekvienas apturės, kuris atsiųs tik 10 centu markėms prisunti mo kaštus.

JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gerų vaistų ir be **SUMANAUS DAKTARO**, negali būti išgydytas, tai **COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS** didžiausias ir seniausias Amerikoje, pasekmingai visokias ligas išgydo, nes Jame darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausius, tinkamus gyduoles, pergalejimui ligos, — suteikia sveikatai pagelba, atsilankius asabiškai ar aprašant (lietuviškai) ligą—nueveluotinas, per laiška.

Kad apsiima, tai ir išgydo: **VYRUS ir MOTERIS**, senus ir jaunus nuo visokių ligų.
KAD TAS INSTITUTAS pasekmingai visokias ligas, paprastas, užsilėnėjusias ir paslaptas užsikrečiamas išgydo; tai liudija pačių gydytųjų laiška, palei daleidimą iš daugelio taipizame nors keičia.

Išgydyta nuo užsilėnėjusios ligos skausmingos mėnesinės, batrajų, ir dieglių, viduriuose ir stenosų kiti daktarai neįstengę išgydyt
Agnieska Daškene
New Rockford, N. Dakota.

Mylimas Dr. SPECIALISTAS.
Dekingus esu už vaistus, kurie mane išgydo nuo abelno nusipėjimo ir jaunystės gyvenime klaidų nors butų sarmata apreiškė visą buvusį frelatinimą, bet vėlyviamas d. 4 beoty stipdinguose ant likimtuose apturė tykra išgydyma kad kreipiasi prie jus ir kad visokiom be pašaukimo daktarams pinigų be naudos nemetytų. Dabar aš esu sveikats ir drutas ant visų dalių kūno — jus vardu visiem garsinųjų laikydamas pagolone.
S. A. Kardulis
719 O'Fallon st. St. Louis, Mo.

Igal sirgias inkstu vidurių liga, skaudė jimo kojos, rankos ir samaruose plau udu nesveikumu—koscijim su skrep-kovijmu.
Išgydytas dekingas ir prisunte pavelskai.
Juozas Nikelis
231 Cyprus ave. Johnstown Pa.

Gyduoles visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam specialiaiškai — atėjus asabiškai ar laiška atsilankius. Gyduoles išsilučiames, po visą Amerika ir kitas dalis pasaulės. Slapybė užlaikoma. Rasant adresuot:

The Collins New York Medical Institute

140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 is ryto iki 5 po pietų; Sventaldieniais nuo 10 iki 1 val.
Dr. R. MIELKE, ruptionojas gydiniams Instituto.

17 akmenų Railroad Laikrodėlis.
Pateiktas pagal patiklo planą, aukščiau 25 metų, laung viduriu geriausiai, tel-sungiamai laiką todo ir geriausiai laikai dalei patiklo, visai dailu gvarantuoti, geriausiai ruses skonio GVALIANTOJOTAS ANT 30 METŲ.
Laikrodėlis gazonke, mazelkamas ir metalomas „Linkn-ntis“ tarnaujantiesiems ant geležinkelio, reikalautiesiems tikro laiko, Mės užtikriname gerumą laikrodėlio ir nustikime femistai, prisiųsimė C. O. D. už \$6.75 užmokesime bile adriuo pri-simintis ir daleidime tamistai ant ekspresu išer-zamintuoti. Jeigu tamietai laikrodėlis nepatikis ne mokes ne esato. Duodame prie kiekvieno laikrodėlio dykai polky augento, motoriska ar vialka rovečė. Jeigu pirsti sesis laikrodėlis vyktu dno-sime vieną laikrodėli. DYKAI!
L. A. FRETTER & Co.,
52 Dearborn Street Chicago, ILL.

Telefonas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
Cor. 12 th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa

Pa-duoda laivakortes ant visokių linijų ir stan-čiu pinigų į visas dalsis sviete. Daviernaria (pa edimus rastų) atlikimui reikalau su Maske-ijos valdžia. Ismatnuo visokius pinigus ant amerikoniškų ir t. t. Darau apsigelbėjimo nuo nuzgės (Fire Insurance) ant visokių dalyčių jeigu kuri atkellav užsilakytą kaslogarėnie, togu sankaita prie manes, o es jį išliuosuosim.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautieį, o busite užgaidinti.

Telefonas 317 Williamsburg.
Teisingas, senas saliminkas Brooklynje
AUGUSTAS KALVAITIS,
484 Metropolitan Ave. ir kampas
Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

In 7 dienas per marias
Parduodu Laivakortes, siunčiu pinigus ir da-
viernastes į visas dalsis sviete.
Parduodu Laikrodėlius, lencingėlius, žiedus
masoelias gramotamus drukuot 25 ir 310.
G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa

M. ROSENBAUM
Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.
Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKETUS GEIŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinešimus kiek-
vinoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigus greitai ir pigai.
Susinekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir išmainom. Visame duodam prietelišką rodą.
Musų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Dr. O'Malley iszaiszkina priazusti
pasekmingo gydymo.
ISZSIVERZIMAS.
VERIKOSELE arba nastikrasis ISIVERZIMAS.
HYDROCELE arba vandeninis ISIVERZIMAS.
PUCZKAI ir visokios UODOS LIGOS.
Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo
kasdieninio darbo.

PRIEŽASTYS ISZGYDymo.
1 Delto—kad jojo neskaudantis iš-
gydymas yra naudojamas per 25 met.
ir likos isticrinėtas per daugel metų,
o teip valinami išsiverzimo Speciali-
stai stengies naudot ir sekt paskui jį.
2 Delto—kad jisai jau išgydė 12,000
ligonių, daugelis atvaževusių iš toly-
mu šalių dėl išsiverzimo ir pasekmin-
gai išgydė su savo išradimu.
3 Delto—kad jisai gali medogėiskai
ir profesionališkai užtikrint koznų
prizadėjimą kuri duoda dėl savo li-
gonių, o gyvendamas ir praktikuoda-
mas tarp jų 25 metus yra geras liu-
dijimas apie jo tinkumą.

LIUDININKAI ISZGYDymo.
G. A. Fritzsinger, (paliomonas) iš-
gydymas yra naudojamas per 25 metus
5 metai atgalios, no tada nenešioja jo-
kiu dirzu.
Thom. R. Williams anglekais iš
Hyde Park, išgydytas no išsiverzimo,
5 metai kaip dirzu nenešioja.
William H. Adams, fajermonas
Sheldon Axle Works, Wilkes-Barre
išgydytas no išsiverzimo kurių taro-
jo per 15 metus.
R. D. Greenwalt, Plains mašinistas
proo Prospect broketio, 2 vaikai 3
ir 9 metų senumo, išgydytas no išs-
verzimo, o d rba nenešioja dirzu 2 m.

Su te kiom priezastim ir liudijimais ar da viltintumet atisaukt pas Dr.
O'Malley kuris jus Egzaminaves už dyką ir pasakys kas jums kenkia ir
kaip apsig nti. Geriau pasinaudot iš 25 metines praktikos ir nustor jies-
kot pagelbos kur kitur, kurie jus tik apgandinės ir nieko negelbės jum.
PASIKALBĖJIMAS DYKAI—YPATISZKAI AR HER PACZTA.
Atsiusk adresu, o prisiusim knygutę su abrozėliais apie išsiverzimą užpė-
čėtytam kopertu.
Dr. O'Malley's Medical Offisas.
158 WASHINGTON ST. WILKES BARRE, PA.
Kur galima susikalbėti Lietuviziskai, Lenkiškai ir litoms) albons. Brocezius Offiso 134 Wash-
ington Ave. Scranton, Pa. Kur Dr. O'Ma ley gali matyt pėrcyziom ir subatom nuo 2 iki 8 popiet.

Isidor Glou.
Parduoda laikrodėlius sieninius ir kšėminius
vyriskis ir moteriškus žiedus, brancietas
epilias ir vizeikus auksoinius dalktus, teipgi nast-
jima jū taisyimū. Viekas už pigiausią prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

Antanas Staszauckas.
Laišku pufktoje vietoje Saituna, užlaikau sta-
ntusius gėrymus ir kvėpenčius Cigarus. Lietu-
viai nepamirškite atsilankyti pas savo vliantį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st.
EAST PLYMOUTH, PA.